

TORSDAG 28 FEBRUARI. NR 9/2013

Ge oss en ung påve Sidan 6

Tomas Sjödin tror på närvarons kraft
Sidan 8

ABC i hur du lever ett billigt ekoliv
Sidan 7

Knapp utdelning för retreatverksamhet

Märta Sohlbergs stiftelse ska stöda retreatverksamheten på Snoan.

År 2011 var utdelningen blygsamma 1 790 euro – men nu utlovas nya vindar. **SIDAN 4**

Tränger sig in i sorgen

SIDAN 12

På krogen är han kyrkans informatör
Sidan 20

Kristen tro klarar sig inte utan dogmer
Sidan 14

Själens till akuten inom en halvtimme
Sidan 10

LEDARE TOMAS VON MARTENS

Psykokyrkan har sina fördelar

KP KRITIK som ibland har lyfts fram mot folkkyrkan är att den tappat sitt fokus och sysslar med alltför mycket annat än att sprida evangeliet om Jesus Kristus. En del kritiker har myntat ett nytt begrepp för att beskriva det som är fel med kyrkan: man har kallat kyrkan för en *psykokyrka*. Med det menas att kyrkan blivit alltför mycket verksamheter, alltför mycket av en diskussionsklubb där alla har rätt till sin egen variant av kristen tro.

ÄRKEBISKOP Kari Mäkinen har talat för att det lutherska arvet förpliktar oss att förnya trons språk. Han är rädd för att en kyrklig försvarsattityd mot inbillad eller verklig sekularisering stänger våra ögon och öron. I stället borde vi mera känsligt lyssna till en annorlunda röst och modigt våga samtala. Gud rör sig också utanför den bekanta teologiska begreppsvärldens bekvämlighetsområde, menar Mäkinen.

KYRKAN HAR alltid fört en dialog med det omgivande samhället. Det har alltid varit en relation där kyrkan både gett av sig själv men också tagit emot influenser från icke-kristet håll. Det här ömsesidiga beroendet och dialogen ser vi redan hos Paulus som både språkligt, teologiskt och filosofiskt gör stora ansträngningar för att göra det kristna budskapet möjligt att förstå för sin samtid. Grunden är lagd och den är Jesus Kristus, skriver Paulus, men tillägger att man kan undervisa på olika sätt om den grund som redan är lagd. Paulus själv föregår med gott exempel på hur budskapet ska framföras: han kommer inte enbart med sanningar, dekret och föreskrifter utan han argumenterar för sin sak med både tro, hjärta och olika typer av förståndsargument, bilder och metaforer.

PROFESSORN I dogmatik Miikka Ruokanen har talat för att kyrkan kunde medverka till ett mera intellektuellt debattklimat i frågor om tro och i det pågående samtalet mellan tro och vetenskap. I den lutherska traditionen har trons intellektuella aspekter och utmaningar inte tagits på tillräckligt stort allvar, tycker Ruokanen.

ATT FOLKKYRKAN blivit allt mer av en *psykokyrka* ska därför inte ses enbart som ett negativt fenomen. Även om folk ännu i dag kommer till tro på traditionella väckelsemöten, så finns det också många som kommit till tro när de lyssnat till debatter mellan kristna och ateister. Eller efter att de deltagit i församlingens diskussionskvällar med gäster som företrätt de mest skilda teologiska ståndpunkter.

KYRKAN SKA inte vara rädd för att vara en diskuterrande kyrka, en öppen gemenskap med plats för kristna med olika övertygelser. För många är det just detta som är det fina med folkkyrkan, nämligen upplevelsen av att det är en gemenskap där man inte i detalj tvingas redogöra för hur man tror och där det finns rum för att byta åsikt, att växa och mogna i sin tro på ett konstlat sätt och i sin egen takt.

GITA LINDGREN saknar gemenskapen och sammanhållningen som en gång fanns inom kyrkan.

”Kyrkan alltid både gett av sig själv och tagit emot influenser från icke-kristet håll.”

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn (09) 612 615 51

Johan Myrskog
tfn (09) 612 615 52

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer
Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.
Lämna in din annons utan extra kostnader

via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

PROFILEN: GITA LINDGREN

”De som talar för fint blir lätt utfrysta, de flesta tjänstemannabarnen har flyttat bort från orten.”

En riktig bruksare säger allt

Förr måste man veta sin plats i brukssamhällen. Vilka jobb man kan söka, vilka barn som kan leka tillsammans. Gita Lindgren lärde sig tidigt vilka koder som gällde bland arbetarna i Dalsbruk men också att knoppar och segling kan förena långt över gränserna.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Vägen mellan hemmet på Mechelinigatan i Helsingfors och templet på Nylandsgatan var skrämmande för en ensam nioåring.

– Först måste man gå förbi parken intill Lappviksgatan och där satt alltid en massa gubbar som drack både det ena och det andra.

Och sedan var det Filadelfiakyrkan på Albertsgatan. I skolan sa en del större elever att där fanns en ”inkastare” vid dörren.

– Jag hörde också att deras gudstjänster var jättekonstiga, att man låg på golvet och sökte Jesus mellan bänkarna. Klart jag var rädd att bli infångad av den stora mannen som alltid stod på vakt vid församlingens ingång.

Trots den farofyllda färden längs gatorna i 1950-talets Helsingfors trivdes Gita Lindgren bra i Frälsningsarméns scoutkår. Farmor och faster hörde till armén så pappa vågade inte säga nej när hon blev frälsningssoldat som 16-åring.

– Jag skulle ändå ha blivit det oberoende av vad föräldrarna sade. Jag ville gå totalt in för det, jag ville ge mitt liv åt Gud.

Oskrivna regler

Genom Frälsningsarmén träffade Gita Lindgren också sin man Lefa. Båda är vigda till frälsningssoldater under arméns fana och när första barnet Maria föddes arbetade båda två inom rörelsen.

– Jag hade studerat bland annat litteraturvetenskap på universitetet och

jobbade på Frälsningsarméns tidning Krigsropet. Jobbet var enkelt men jag vantrivdes ändå. Jag ville ju jobba med barn och ungdomar.

I samma veva blev det unga paret plötsligt tvunget att flytta, och den enda dagvård de kunde få för Maria var finskspråkig sådan.

– När jag såg annonsen för platsen som barn- och ungdomsarbetsledare i Dalsbruk så tänkte vi att om Gud vill att vi flyttar dit så får jag jobbet.

Den gamla bruksorten ligger sedan barndomen nära Gita Lindgrens hjärta. Hon tillbringade alla somrar hos morbror, moster och kusinen här.

– Jag fick redan som barn lära mig vilka tabun och oskrivna regler som gäller i ett brukssamhälle. När flickorna från Tordalen bad mig över för att leka förklarade moster varför mina kusiner inte kunde följa med. Hon förklarade skillnaden mellan tjänstemannabarn och arbetarbarn. Då började det gå upp ett ljus för mig.

Hon gick aldrig över till tjänstemännens hus även om hon kanske kunnat.

– Jag var ju från stan och kunde tala Helsingforssvenska och inte som en bruksare. Om jag ville. Men det kändes så fel att min kusin inte kunde följa med.

När Lindgrens varen 1973 flyttade till Dalsbruk var hon däremot mån om att tala som folk gjorde mest, också med sin dotter.

– De som talade för fint blev lätt ut-

frysta. De flesta tjänstemannabarnen har flyttat bort från orten som vuxna.

Alla kan vara scouter

Det var också den starka klassindelningen på bruket som hämtade scoutrörelsen till Dalsbruk och till församlingen. Tjänstemännens barn kom inte till kyrkans barngrupper så år 1961 grundade prästen i Dalsbruk, Rune Söderlund, pojkkåren Dalsbruks Sjöscouter för att uttryckligen försöka nå barn ur alla samhällsklasser. Kåren blomstrade på två språk och än i dag är scoutverksamheten livskraftig inom församlingen med flera aktiva patruller.

– Fastän kåren fungerar inom församlingens regi är alla barn välkomna.

Också de muslimska flyktingbarn som kommit till orten har varit med. Då har Lindgren läst Koranen parallellt med Bibeln, jämfört berättelser och fört religionsdialog på gräsrotsnivå.

– Viska inte splittra flyktingfamiljerna genom att missionera för barnen, vi ska respektera dem för de muslimer de är. Och det är så bra för våra egna barn att få upptäcka andra religioner och framför allt att de själva är kristna och vad det betyder. Men att vi ändå har mycket gemensamt och kan vara vänner.

Själv vågade hon som tonåring också besöka barndomens skrämmande Filadelfiakyrka.

– Vi från Frälsningsarmén fick goda vänner i församlingen och besökte ibland varandras gudstjänster. Den stora mannen vid ingången var ingen inkastare utan en vaktmästare, lärde jag mig.

När det kommer barn med frikyrklig bakgrund, som exempelvis pingstväner, till församlingsscouterna i Dalsbruk pratar hon alltid om dopet med dem.

– Jag vill inte att de ska börja fundera över varför man absolut måste döpas som baby för att vara Guds barn. De har ju oftast blivit välsignade, det är lika bra brukar jag säga.

Gemenskapen borta

I dag, efter snart 40 år i Dalsbruk, är hon både ”bruksare” och frälsningssoldat.

– När jag sökte jobb i kyrkan berättade jag öppet om vart jag hörde. ”Men här på orten har vi ju alltid tyckt om Frälsningsarmén” sa Dalsbruksprästen och jag fick jobbet.

Eftersom armén är en stiftelse i Finland så är det möjligt att vara medlem både där och i kyrkan samtidigt.

– Jag är fortfarande soldat vid Tempel i Helsingfors. Det är som en stor familj, jag känner mig hemma där.

Med några dagar kvar till pension från församlingen sörjer hon den gemenskap som en gång fanns också där.

– Varje församling borde kunna erbjuda sina medlemmar en gemenskap, men det kan vi inte i dag. Vi är inte längre en stor familj, det finns många anställda som inte mår bra. Jag vet inte varför det är så här, delvis beror det väl på sammanslagningen. Men jag tycker att man måste kunna säga det öppet. Jag har alltid försökt säga rakt ut, säga allt. Det gör en riktig bruksare.

GITA LINDGREN

FRÄLSNINGSSOLDAT OCH MEDLEM I LUTHERSKA KYRKAN.

FÖDD OCH UPPVUXEN I HELSINGFORS MEN FIRAR 40 ÅR I DALSBROK I VÅR.

GIFT MED LEFA, FYRA VUXNA BARN OCH NIO BARNBARN.

SCOUT, RADIOANDAKTSTALARE, SKRIVKLUBBSLEDARE OCH PIANO-LÄRARE.

TF gör reklam på Youtube

TEOLOGISTUDIER. Teologiska fakulteten vid Åbo Akademi har gjort en pr-video som gör reklam för studier i teologi.

Reklamnutten finns på Youtube och presenterar studierna i Åbo med hjälp av klipp från studievardagen och intervjuer med studerande och professorer. Där beskrivs teologistudierna som ”det roligas-

te man kan hålla på med på universitetsnivå”. TF kallas en ”fördomsfri institution” och ”ett andra hem, en familj”. Vi får också höra att det ordnas roliga fester på TF och att bara den egna ambitionsnivån sätter stopp för karriären.

Filmen lades upp på Youtube i december och har visats nästan 800 gånger.

Kyrkoekonom kräver 24 000 euro

FÖRSAMLINGSTVIST. Den tidigare församlingsekonomen i Jomala församling på Åland har dragit församlingen inför rätta. Det har snart gått fem år sedan de händelser som utlöste tvisten som slutade med att hon fick gå, skriver Nya Åland.

Kyrkoekonomen vill ha semesterersättning och -penning, retroaktiv löne-

pott, övertidsersättning och lön. Hon vill också ha ersättning för långvarigt psykiskt lidande.

Församlingens kyrkoherde Roger Syrén säger till Nya Åland att församlingen länge levt med tvisten och att det inte finns någon i församlingen som inte är anmäld för något i sammanhanget. Han menar att frågan för församlingens del är avskriven.

Helande för ande, själ och kropp

Helandeweekend med Anita Barker Andersen

5-7 april 2013 på Sjömansro, Lappvik

Anmäl dig till hakan.bjorklund@missionskyrkan.fi. Kostnad för logi & mat under hela helgen: 70 €/person. Arrangör: Missionskyrkan i Finland. Mer info & program finns på www.missionskyrkan.fi.

PÅ RETREATGÅRDEN Snoan i västnyländska Lappvik ordnas cirka 25 retreatter per år. FOTO: KP-ARKIV/SOFIA TORVALDS

Mera utdelning för Snoan?

MÄRTA SOHLBERGS STIFTELSE. Märta Sohlbergs bostad stod tom i fyra år efter hennes död och inbringade inga pengar. Nu är den såld. Vissa år har stiftelsens utdelning varit mycket knapp. I framtiden väntas retreatgården Snoan få mer.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Märta Sohlbergs stiftelse hör till de finlandssvenska stiftelser som varit i strålkastarljuset under de senaste veckornas stiftelsebevakning i medierna.

I Hbl förundrar sig styrelsemedlemmen **Marianne Palmgren** över att den avlidna donatorns bostad är osåld, och samma sak förbryllar också den som läser stiftelsens bokslut från år 2011.

– Bostaden såldes i oktober 2012, säger **Ralf Blomqvist**, styrelseordförande för Märta Sohlbergs stiftelse.

Det är KP som informerar styrelsemedlemmen Marianne Palmgren om att bostaden nu är såld.

– Jag beklagar att jag i offentligheten undrat över varför bostaden inte sålts, men jag har aldrig varit på ett möte där det fattats ett försäljningsbeslut, säger hon.

Stiftelsen grundades år 2002. År 2008 dog **Märta Sohlberg**. Bostaden stod tom i fyra år och genererade utgifter i form av bostadsvederlag men inga inkomster i form av hyra.

Varför hyrdes den inte ut?

– Det fanns styrelsebeslut på att bostaden skulle säljas, men vi väntade på

rätt marknadsläge. Dessutom var det Märta Sohlbergs önskemål att styrelsen skulle sammanträda i bostaden. Vi valde att uppfylla hennes önskemål. Hade vi hyrt ut den hade vi ju inte kunnat disponera över den, säger Blomqvist.

Marianne Palmgren i sin tur säger att hon aldrig besökt bostaden, trots att hon är styrelsemedlem.

– Vi hade möte en gång per år. Då är vi lunch på en restaurang.

Enligt bokslutet från år 2011 är bostadens marknadsvärde 400 000 euro. Ralf Blomqvist säger att när bostaden såldes i oktober i fjol var summan över 9 procent över medelpriset i området (Tölö i Helsingfors).

Märta Sohlberg ägde också en del värdefullt lösöre, bland annat tavlor och antika möbler.

Har lösöret sålts och finns det uppgifter på vad försäljningen inbringade?

– Jag kan inte besvara sådana frågor.

Praxis inom stiftelsevärlden är att man inte uppger enskilda transaktioner, säger Blomqvist.

Enligt bokslutet förvaltare stiftelsen i slutet av år 2011 ett kapital på drygt 1 845 000 euro. Enligt god sed för stiftelser rekommenderas att minst två procent av kapitalet utdelas varje år – så mycket anses en välförvaltd stiftelse kunna generera. Märta Sohlbergs stiftelse utdelade år 2011 bara 1 790 euro. Två procent av kapitalet hade varit närmare 37 000 euro.

Men året efter, år 2012, betalade Märta Sohlbergs stiftelse för en omfattande ombyggnad av väg och avlopp på retreatgården Snoan – summan uppgick till 50 000 euro.

Då Märta Sohlbergs lägenhet är såld och börjar ge inkomster i stället för utgifter kan man förvänta sig en större avkastning på kapitalet.

Vilka planer har Märta Sohlbergs stiftelse för retreatverksamhet i framtiden?

– Stiftelsens ändamål är att stöda, inte planera retreatverksamheten. Jag kan därför inte uttala mig om några planer så länge styrelsen inte tagit del av sådana och fattat konkreta beslut. Vi försöker hålla oss ajour med vad som händer och ha ett gott samarbete med Snoan. Men stiftelsens framtidsplaner och avkastning kan jag inte diskutera, säger Blomqvist.

Mera utdelning i framtiden?

Stefan Forsén som är kyrkoherde i Matteus församling är ordförande för den retreatstiftelse som äger retreatgården Snoan. Retreatstiftelsens egendom består i dag av själva retreatgården och den mark den står på, plus en del aktier vars

värde uppgår till högst 200 000 euro.

– Redan då Märta Sohlberg levde donerade hon av sin privata egendom till retreatstiftelsen. Märta Sohlbergs stiftelse fungerar ungefär på samma sätt som när hon levde: behöver vi något så går vi till Märta och ber om bidrag för utgifterna. Vi har alltid fått grönt ljus, säger Forsén.

Han säger att retreatstiftelsen har planer och önskemål om framtiden som han hoppas ska bemötas positivt.

– I dag har jag den uppfattningen att Märta Sohlbergs stiftelse kommer att sköta sin utdelning i enlighet med god förvaltnings sed, säger Forsén.

Det innebär alltså att han i framtiden förväntar sig en betydligt större utdelning än den som gjordes år 2011.

MÄRTA SOHLBERG OCH RETREATGÅRDEN SNOAN

- **Retreatgården Snoan** ingivdes år 1974. Den var ett gemensamt projekt för Marga Ahlqvist och Märta Sohlberg. Bägge satsade av sin egendom på retreatgården.
- **Retreatverksamheten på Snoan** stöds i dag av tre stiftelser.
- **Lärkullastiftelsen sköter** verksamheten, anställer verksamhetsledaren Åsa Westerlund, sköter måltider och tar in avgifter från retreatdeltagarna.
- **Retreatstiftelsen äger** och tar hand om själva retreatgården.
- **Märta Sohlbergs stiftelse** bidrar ekonomiskt till att underhålla fastigheten och stöda retreatverksamheten på Snoan.

I EN KP-intervju år 1994 berättade Märta Sohlberg att hon hittade kristendomen och retreatintresset sent i livet.

von Bergmann leder fullmäktige i Pargas

VÄSTÅBOLAND. Församlingssekreterare Andreas von Bergmann blir ordförande för stadsfullmäktige i Pargas som får en ung men ändå erfaren politiker i sin ledning.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Det officiella valet sker nästa vecka på fullmäktiges möte, det vill säga den 5 mars. Några andra kandidater finns inte för posten som är vikt för Svenska folkpartiet.

Andreas von Bergmann är 33 år men har redan lång erfarenhet av både kommunala och kyrkliga förtroendeuppdrag. Ända sedan han blev myndig har han varit aktiv i både kyrka och politik. De kyrkliga förtroendeuppdragen måste han lämna i och med att han blev anställd som församlingssekreterare.

– Som församlingssekreterare har jag en bra insyn i de lokala kyrkliga förtroendeorganen. Kallelser, protokollföring och hela rulljansen runt omkring våra möten hör till mina arbetsuppgifter, berättar von Bergmann.

Till församlingssekreterarens uppgifter hör också en hel del annat som information och skötande av folkbokföringen.

På kommunsidan är det kommunstrukturen som är aktuell just nu.

– Den processen är ännu på hälft. Slutresultatet kom-

mer givetvis att påverka församlingsstrukturen.

Men något väldigt dramatisk tror inte von Bergmann att kan hända på den fronten.

– Vi har ju redan en kyrklig samfällighet och så länge vi får hålla vår församling så kan jag inte se några hot på den punkten. Givetvis hänger framtiden för församlingen också ihop med att ekonomin hålls i balans.

Förvaltnings- och kommunminister **Henna Virkunens** och statens förslag går ut på att Kimitoön införlivas med Pargas.

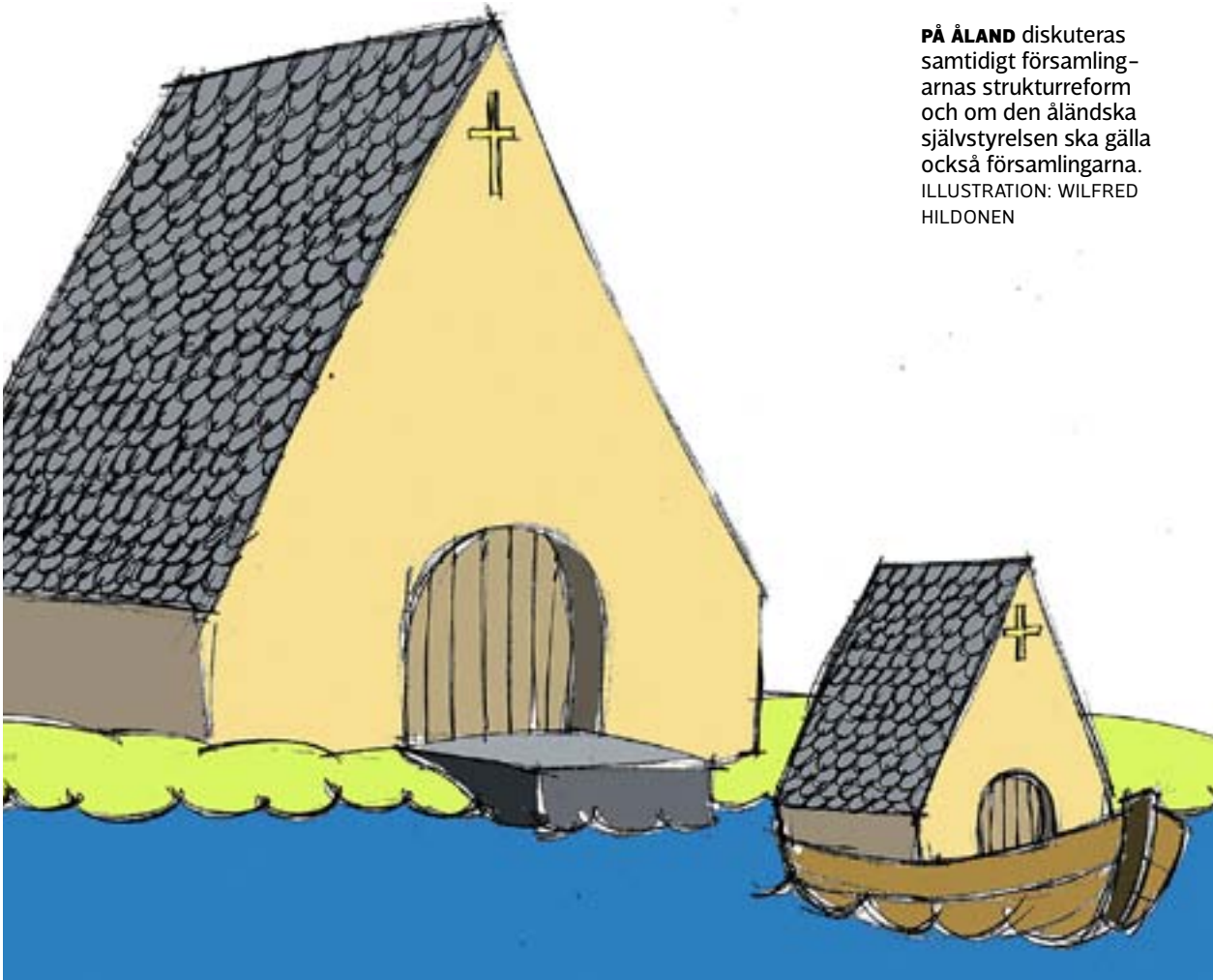
Tror du att Kimitoöns församling på lång sikt går ihop med Pargas kyrkliga samfällighet?

– Framtidens kommunstruktur kommer att utvecklas om Kimitoön kommer att bli en del av Pargas kyrkliga samfällighet. Ifall Pargas drivs mot Åbo och Kimitoön mot Salo finns ingen förutsättning för en gemensam kyrklig samfällighet, säger von Bergmann.

Men om Pargas och Kimitoön går samman är en gemensam kyrklig samfällighet en naturlig följd av det.

– Även om Pargas och Kimitoön skulle kvarstå som självständiga kommuner vore det förnuftigt att överväga en gemensam kyrklig samfällighet.

Kimitoöns församling hade vid utgången av år 2011 sammanlagt 6 179 medlemmar. Väståbolands svenska församling har ungefär 8 800 medlemmar.

PÅ ÅLAND diskuteras samtidigt församlingarnas strukturreform och om den åländska självstyrelsen ska gälla också församlingarna. ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Visionärer mot realister på Åland

SJÄLVSTYRELSE. När församlingar och kommuner stöps om på fastlandet är det läge för Åland att vara visionär. Eller bara realist.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Biskop **Björn Vikström** bjöd i höstas de åländska församlingarna att ta ställning till de nya strukturmodellerna som diskuterats inom rikskyrkan. Församlingarnas svar inte bara spretade åt olika håll. Tre ledande förtroendemän gjorde dessutom ett utspel om ökad självstyrelse genom att ta hem en del av domkapitlets beslutsmakt från Borgå till Åland.

Nu har biskopen bjudit in samtliga kyrkoherdar och fullmäktigeordföranden i riket för att prata ihop sig om hur de åländska församlingarna ska se ut i framtiden. Domkapitlet i Borgå

anser att både ekonomi och verksamhet blir lidande av att de åländska församlingarna är så små. Diskussionen ska hållas den 13 mars i Jomala, bekräftar kyrkoherde **Roger Syrén**.

– Det finns inga färdiga recept att ta från hyllan, säger den åländska kontraktsprosten **Mårten Andersson**. De tio åländska församlingarna står ekonomiskt mycket olika. En del "har inte ens råd med sig själva", som Andersson uttrycker det, andra har inga ekonomiska problem. Han frågar vidare om det finns tillräckligt kompetens att sköta till exempel kyrkliga personalfrågor på Åland. Kyrkoherde Syrén som varit prästassessor i Borgå instämmer, men kan tänka sig att frågor om marknadsföring som nu avgörs av Kyrkostyrelsen kunde flyttas till en åländsk myndighet.

Genomförd kommunreform

Landshövding **Peter Lindbäck** som är åländskt ombud vid kyrkomötet säger att man inte behöver spränga kyrkolagens ramar för att få igenom åländska krav. Språkkraven som hotade göra det omöjligt för rikssvenska teologer att bli kyrkoherdar på Åland har ändrats.

På fastlandet pågår en kommunal strukturreform som kyrkan mer eller mindre är tvungen att följa när den diskuterar församlingarnas framtid. Den saken är inte alls aktuell för Ålands del vilket den kyrkliga lagstiftningen borde beakta.

– Åland har redan genomfört sin kommunreform, säger Lindbäck. Alla sexton kommuner finns kvar.

Det som hänt är att kommunerna dränerats på

tunga uppgifter som hälsovård och utbildning efter grundskolenivån som i stället överförs på landskapsstyrelsen. Som bäst diskuteras man att lyfta över också den sociala sektorn från kommunerna.

Lindbäck säger att det för många ålänningar är av yttersta vikt att hålla kvar beslutsrätten i lokala frågor som till exempel markanvändning. En åländsk kommun är alltså något annat än en fastländsk kommun och det är svårt för kyrkliga beslutsfattare att inse.

Det är mot den här bakgrunden man ska se motviljan till att slå ihop de åländska församlingarna till en enda juridisk enhet av typen "samfällighet 2015" som kyrkomötet verkar föredra. Om en åländsk kommun kan vara annorlunda, varför då inte också en åländsk församling?

PARGAS FÅR i Andreas von Bergmann en ordförande med bred erfarenhet från både kyrka och kommun.

STIFTSDAGAR NOVEMBER

Borgå stift firas med kultur och historia

I år fyller Borgå stift 90 år. Det svenska stiftet inrättades 1923 då alla svenska församlingar eller församlingar med svenskspråkig majoritet samlades i det nya

Borgå stift. Med anledning av det här inbjuder biskop **Björn Vikström** till stiftsdagar den 17-19 november.

– När vi funderade på hur vi skulle fira det föll det sig naturligt, förklarar biskopen.

Borgå stifts historia kommer att få gott om utrymme i programmet. En

LISELOTTE J Andersson är aktiv inom retreatrörelsen. FOTO: KP-ARKIV/NINA ÖSTERHOLM

historisk kavalkad med skådespelaren **Johan Fa-**

gerudd och kören Amigo Choral under ledning av **Sören Lillkung** ska levandegöra historien bland annat genom att framföra musik från de 90 år som gått. Också stiftets tre emeritusbiskopar **John Vikström**, **Erik Vikström** och **Gustav Björkstrand** ska medverka.

Huvudtalare är professor **Werner Jeanrond** som är katolik med rötter i Tyskland och rikssvenska pastorn **Liselotte J Andersson**.

Temat för stiftsdagarna är *Vägskäl*. Biskopen drar paralleller till diskussionen om kyrkans framtid och roll i dag.

Stiftsdagarna inleds på

fredag kväll och avslutas på söndagen med en televiserad högmässa i domkyrkan.

Arrangörerna hoppas att församlingarna skickar förtroendevalda och anställda till stiftsdagarna.

Gå in på www.borgastift.fi/stiftsdagar för mer information. Anmälan öppnar i maj.

De vill ha en påve som förnyar

PÅVEN. Italienarna hoppas att den nya påven ska städa upp i kyrkan och förnya den. Han ska rikta sig till de unga, stöda de svaga och öka kyrkans trovärdighet. Dessutom ska han vara duktig på att lyssna.

TEXT OCH FOTO: IDA SANDBERG

– Den katolska kyrkan har fastnat i frågor som homosexuella äktenskap medan världen lever vidare. Det är alltså av stor vikt att kyrkan förnyas, poängterar **Claudio Stefani** när jag möter honom och hans fru **Claudia Bertoldi** vid deras köksbord i Milano.

– Det viktigaste med den nya påven är att han är en person som riktar sig till unga människor och när fram till de yngre generationerna. Det är viktigt att han är öppen för att förändra kyrkan och att han som en representant för kyrkan förmedlar livslust och inte apati, säger Bertoldi.

Stefani hoppas att politikerna inspireras av påvens beslut att avgå – beslutet visar att han vet när det finns någon annan som kan göra jobbet bättre än han själv.

Inför det nya påvevalet poängterar många att de faktiskt inte har något att säga till om när det gäller vem som kommer att bli den nya påven. Åsikterna är delade kring vem man tror kan bli vald.

– Många tror att den nya påven kommer att ha en mörkare hudfärg, men personligen tror jag det inte, säger **Mariana Paolli** som jag möter utanför domkyrkan i Siena.

I folkvimlet skymtar jag prästen som just avslutat högmässan inne i kyrkan. Innan han rusar iväg hinner han formulera en gissning om att den nästa påven säkert kommer att vara filippinare.

– Genom att välja en påve från Afrika eller Asien kunde kyrkan utvidga sitt territorium, speciellt med tanke på kyrkans försvagade ställning i Europa. En europeisk påve skulle vara ett mera traditionellt val, säger **Emanuele Tota** när jag ring-er upp honom i Todi.

– Beroende på vem som väljs kommer man att kunna urskilja vilka nya riktningar kyrkan kommer att ta, tillägger han.

Ödmjuk och sakkunig

Inne i domkyrkan möter jag **Ada Valentini**. Hon hoppas att den nya påven är en person som förlitar sig på den heliga Anden.

– Jag tycker att det är viktigt att den nya påven är en person som får stöd av den heliga Maria och av Jesus, säger Valentini.

Martina Di Pofi betonar att kristendomen inte borde uppfattas som bara en religion utan som en tro som följer med en livet ut, en trygghet som ger mening åt livet.

– Jag hoppas att nästa påve kommer att prata på ett sådant sätt att han blir förstådd och framför allt att han ska besitta förmågan att lyssna.

Påven behöver vara kunnig, understryker **Claudio Stefani**. Han måste behärska många språk, ha en bra teologisk grund och vara tillräckligt ung för att kunna föra en lång diskussion inom kyrkan. **Angela Fumarola** fyller i att den nästa påven måste vara stark och beslutssam, men också öppen mot världen precis som **Benedictus XVI** var mycket mer öppen än den föregående påven. Han måste öka kyrkans trovärdighet, förmedla den sanna kyrkans budskap och stöda de svaga.

”Det känns som om jag förlorat en pappa.”

Benedetta Cinotti

FÖR CESARE Manganelli och Benedetta Cinotti i domkyrkan i Siena kom påvens avgång som en total överraskning.

En ärofylld handling

Alla jag mött har varit rörande överens om att påvens beslut att abdikera är en ärofull handling som förtjänar respekt.

– När jag hörde nyheten om påvens avgång kände jag mig först alldeles vilsen, som om jag blivit förrådd av honom, säger **Benedetta Cinotti**.

Conotti berättar att hon varit närvarande flera gånger när **Benedictus XVI** undervisat. Hon har också läst flera av hans böcker.

– Det känns som om jag förlorat en pappa.

Cinotti berättar att fastän nyheten kom som ett hårt slag kunde hon efter att chocken lagt sig se beslutet ur en annan synvinkel.

– Några timmar efter att jag hört nyheten förstod jag att påvens beslut är ett viktigt vittnesbörd. Det visar att han är redo att bära sitt kors och möta lidandet.

Cinotti poängterar att på-

vens beslut visar på hans karaktär.

– Genom att avgå visar han att han förlitar sig på den heliga Anden. Det är en gest som visar prov på hans styrka och ödmjukhet.

Jag slår mig ner på en bänk i domkyrkan, lagom innan högmässan börjar. Under mässan berättar prästen med stor inlevelse att tro inte handlar om att förlita sig på det man ser utan att tron är ett under djupare än så.

Bredvid mig i kyrkbänken sitter **Franca Grassini**. Hon menar att påvens beslut inte alls är långsökt med tanke på hans dåliga hälsa. Många som jag möter delar **Grassinis** medlidande och förståelse för att påvens dåliga hälsa gjort att han fattat beslutet att avsäga sig sitt uppdrag.

Ute på kyrktrappan träffar jag **Ada Valentini** som kommer ut från mässan med ett leende på läpparna. **Valentini** pratar gärna om påvesitu-

ationen och fyller mina kunskapsluckor i kyrkohistoria.

– Påven **Benedictus XVI** har varit en mycket bra påve och jag beklagar att han har avsagt sig uppdraget. Tyvärr var han gammal när han inledde sitt påveämbete, men jag tror att hans beslut har väckt italienarnas sympati.

En oväntad nyhet

– I Italien utgår vi från att en påve aldrig någonsin slutar, säger **Emanuele Tota**.

Giuseppe Giangrosso jämför **Benedictus XVI** med den tidigare påven, **Johannes Paulus II**, som höll ut ända till slutet trots att han var svag.

– Påvens avgång var en chockartad nyhet som väcker frågor eftersom han ansågs vara en konservativ påve. Han förväntades inte vara någon som kunde avgå.

Angela Fumarola understryker att man måste se varje påve i det sammanhang han lever. Hon tror inte

att påven gjorde fel i att avgå.

– **Benedictus XVI** har alltid framhållit att påveskapet är en livsmission och att man inte kan stiga ner från det korset. Han har avgått för att ge en tydlig signal åt världen.

Tota är inne på samma linje.

– Påvens beslut behöver inte alls betyda att han var feg utan kanske att hans avgång kan göra den katolska kyrkan starkare.

Claudio Stefani tror att påven inte lyckades uppnå de mål han hade satt upp för sitt pontifikat.

– Jag tror att påven avgick för att han inte lyckades fullborda de planer han hade för sitt påveämbete. Det finns kanske människor inom kyrkan som arbetade mot de mål som han ville uppnå.

Påven **Benedictus XVI** lämnar sitt ämbete i dag, den sista februari, klockan åtta på kvällen.

EN VINTERDAG
i pulkabacken
– glöm inte
vägkoden –
är en utmärkt
present.

Inte dyrt att leva miljövänligt

EKOTIPS. I fastetider vill vi leva ekologiskt. Här kommer råd för den ekosugna som har stram budget.

TEXT OCH FOTO:
CAMILLA EKBLAD

Det är inte alltid lätt att göra ekologiska val om man har ont om pengar. Samtidigt är det på många sätt ekonomiskt att leva ekologiskt. Det finns bra tips på hur man lever ekologiskt på sidan www.ekofasta.fi. Många saker är självklara, som att det lönar sig att spara ström. Här presenteras ett urval konkreta och mindre konventionella tips på hur man kan leva ekologiskt också med en stram budget.

De bästa lågbudgetsekotipsen:

– SPARA STRÖM

Eftersom stand-by-läget drar mycket ström borde apparaterna stängas av då de inte används. Jobbigt? Koppla tv:n med biapparater (stereo,

dvd m.m.) till en skarvsladd med avstängningsknapp så får du allt avstängt med en enda knapptryckning! Jämför elektriska apparaters strömförbrukning och ha låg strömförbrukning som kriterium ifall du behöver köpa nytt.

Investera i en termos! I stället för att ha kaffekokaren påslagen hemma eller på jobbet med påföljden att kaffet hålls ut för att ingen vill ha det då det stått häller du genast över det i termosen. Elförbrukningen minskar liksom kaffesvinnet då det håller sig drickbart längre.

MAT

Släng inte mat vars produktion slukat resurser och som du betalat för. Servera kreativa rester så att familjemedlemmar får olika mat om det inte räcker till alla, eller dryga ut resterna till exempel genom att steka överblivna udda grönsaker och blanda i.

Köp bara så mycket mat som går åt. Om alla tar den färskaste maten i butiken måste butikerna kasta i stället. Köp utgående mat som ofta säljs rabatterad. Stek det

du inte hinner äta, lägg det i frysen och använd senare. Flytta maten till kylskåpet föregående dag, då kyls den kylskåpet medan den tinar, vilket sparar ström.

På sommaren och hösten lönar det sig att plocka bär och svamp direkt ur naturen. Man kan också framgångsrikt närodla grönsaker på sin balkong.

PRYLBEGÄR

Många tampas med begär efter prylar som egentligen är onödiga. Man behöver inte äga allt man vill ha – låna eller byt. Är du trött på dina kläder? Byt med dina vänner! Böcker, filmer och spel kan med fördel roteras i bekantskapskretsen.

Den händiga reparerar gamla kläder och syr nytt av gammalt. Den ohändiga har kanske en händig vän som kan reparera kläder mot att man till exempel ställer upp som barnvakt eller bjuder på hembakta bullar. Upplevelser, som ett besök i pulkabacken, är utmärkta presenter till egna och barnens vänner.

TRAFIK

För att minimera onödigt resande lönar det sig att planera sina ärenden så man kan sköta flera på en gång. Resor är också ypperliga tillfällen att ägna sig åt vardagsmotion. Gå, cykla eller skida i stället för att ta bilen och ta en rask promenad istället för att åka till ett dyrt gym! Man kan komma överens om en träningstid med några vänner – gå på gemensamma promenader eller spela fotboll.

Veckans vegetariska

Om det känns övermäktigt eller för dyrt att ändra på sina vanor kan man försöka minska eller ta till knepet med Veckans. Veckans Vegetariska Lunch, Veckans Bilfria Jobbresa eller Veckans Liter Ekomjolk bidrar alla till vår droppe. Eller också kan du ta med dig en egen mugg om du vet att du kommer att serveras kaffe i en gångskär. Lycka till med din droppe! Den får inte kännas övermäktigt utan ska vara lagom för just dig.

VÅGA FRÅGA

En gudomlig helhet

■ JAN-ERIK NYMAN

är prost och pensionerad kyrkoherde från Jakobstad.

Vilken är kristendomens syn på själen? Är den odödlig och hur vet vi det i så fall? Vart tar själen vägen när människan dör? Har läst någonstans att när själen frigörs från kroppen så blir kroppen några gram lättare. Stämmer det här och vad vet man om den saken?

REDAN I de två första kapitlen i Bibeln beskrivs hur Gud "formade människan av jord från marken och blåste in liv genom hennes näsborrar, så att hon blev en levande varelse". Det sägs också att han skapade människan till sin avbild. Denna gudslighet handlar inte om en fysisk likhet. I stället förstås tallet om gudsligheten som den förutsättning till gudsgemenskap som gavs oss när han "bläste liv" i oss.

REDAN HÄR hittar vi den helhet som gör människan till människa. En människa är inte bara fysisk. Innanför fysiken finns en andlig verklighet som visserligen kan vara svår att klä i ord, men som ändå finns där och gör att jag är "jag".

Om denna helhet använder Bibeln ibland benämningen kropp och själ, ibland kropp och ande, vilket skulle tyda på att innebörden i orden "ande" och "själ" kunde betraktas som synonym. På ett enda ställe i Bibeln, i 1 Thess 5:23, använder Paulus benämningen kropp, själ och ande. Med stöd av det här bibelstället talar man ofta om människan som en helhet bestående ande, själ och kropp. I sammanhanget är det viktigt att påpeka att den kristna uppfattningen inte är att människan är ett hoplock av separata delar utan en gudomlig helhet.

MED DE HÄR tankarna som grund uppfattas själen inte som någon enhet för sig, en enhet som skulle ha en egen substans. Det där med viktninskning när själen frigörs från kroppen går tillbaka till en amerikansk läkare vid namn Duncan MacDougall. 1907 presenterade han teser om själens vikt. Hans forskningsresultat var av sådan art att varken samtiden eller senare tider satte särskilt stor tilltro till dem.

DÖDEN ÄR ett faktum. Men den kristna tron framhåller klart och tydligt att han som gav oss livet också möter oss efter döden och vill att vi ska leva i evighet i hans gemenskap. Vill man fundera vidare över det här och över kroppens och själens "framtid" kan man gärna ta del av texten i psalm 583 i psalmboken, särskilt den andra versen: "Min Frälsare lever, jag vet att han lever. Jag honom får möta till sist, när jag har lagt av mig min kropp som en klädnad, befriad från ångest och brist."

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Så här tycker man om små människor

På semestern: expeditera i den lite snofsigare klädaffären på turistorten glider ointresserat förbi mig. Inte för att jag vill att de ska vara intresserade av mig heller, men till

och med i Finland hade de i motsvarande situation vänt sig till mig och frågat om de inte kan hjälpa till med något. Min lilla son har jag placerat i en stol och jag hoppas att han ska hållas stilla, ens en stund. Jag vänder mig om och ser honom skina som

en sol. Han har fått godis. Obemärkt har en av de svala damerna tagit sig fram till honom och gett honom en muta. Samma situation återkommer på restauranger och på besök hos doktorn. Vår son ogillar i allmänhet kontakt med främmande

vuxna. Han vill inte bli tillfrågad hur gammal han är eller hurdan glass han tycker om. Han kastar mörka blickar på folk och vänder ryggen till.

Här blir det annorlunda. Han fnittrar åt dr José F. Han blickar intresserat mot kyrkorna som är unga och sti-

liga män men sveper förbi för att rufsa honom i håret, kolla in hans leksaker eller kalla honom för nånting lustigt. Vad vet de här människorna om barn som vi inte vet i Finland?

De vet att barn ska charmas snabbt och diskret, som vuxna. De vet att barn

inte vill bli utfrågade. De vet att det värsta barn vet är att greppas i ett vänligt skruvstäd för att en vuxen fått för sig att hon ska ge dem lite av sin tid.

De verkar inte kräva något särskilt för att tycka om ett barn. Blott en sak: att man är liten.

De verkar inte kräva något särskilt för att tycka om ett barn. Blott en sak: att man är liten.

De verkar inte kräva något särskilt för att tycka om ett barn. Blott en sak: att man är liten.

SORG. Då det sköraste och vackraste som löper genom ens liv, den glänsande silvertråden brister i ett enda ögonblick. Så länge tråden håller är livet där. Så är det när ens barn dör.

Silvertråden som brast

TEXT: JOHAN SANDBERG

FOTO: STOCK XCHNG
OCH JOHAN SANDBERG

Tomas Sjödin tecknar bilden av silvertråden då han beskriver känslorna efter att hans söner dött. Han har hämtat den ur Predikaren 12:6.

– Efter att Karl-Petter dött fick jag den omöjliga frågan hur det känns att förlora sitt barn, säger han. Jag upplevde att jag behövde ett helt livs berättelse för att svara på den.

Svaret kom han på då han hörde någon läsa ”innan silvertråden slits av och guldskalet brister, kruset krossas vid källan och brunshjulet går i bitar” ur Predikaren.

– Men det här är inte bara ett sätt att beskriva döden utan också vårt sätt att bära livet. Förlusterna ändrar på det. Livet är inte av något beständigt material, det är gjutet i det tunnaste av tunt. Kanske i en silvertråd. Därför måste vi röra vid livet med var samma händer.

Tomas Sjödin är pastor i Smyrنا-kyrkan i Göteborg och författare till en rad böcker som ofta utgår från hans

egen livserfarenhet. Två av hans tre söner, Karl-Petter och Ludvig, dog som tonåringar i en obotlig hjärnsjukdom. Förra veckan föreläste Sjödin i Nykarleby om vad förlusterna gör med oss.

Förlusten av en människa som stått oss nära förändrar oss.

– När man förlorar någon hamnar man i ett landskap man inte känner igen sig i, säger Sjödin.

Sjödin citerar det C.S. Lewis skrev efter sin hustrus död: ”Det är svårt att ha tålmod med folk som säger det finns ingen död. Eller att döden har ingen betydelse. Döden finns och allt som finns har betydelse och allt som händer har följd. Och de är oundvikliga och oåterkalleliga. Jag ser upp mot natthimlen. Finns det något som är vissare än att om jag fick genomsöka denna oändlighet av tid och rymd så skulle jag ingenstans finna hennes ansikte, hennes röst, hennes hand. Hon dog. Hon är död. Är det så svårt att lära sig – det är orätt.”

– Här utspelas en strid mellan två kombattanter: kärleken och döden. Båda beskrivs som realiteter och som något som har konsekvenser. Han läste C.S. Lewis bok *Anteckning-*

ar under dagar av sorg när Karl-Petter hade insjuknat.

– Intuitivt hade vi börjat ta in att hans liv kommer att bli ganska svårt och kort. Han var en liten pojke då. Jag tror att jag var det också. I C.S. Lewis text fann jag ett sällskap som jag har svårt att sätta ord på.

I sällskap är man inte ensam

Ordet sällskap återkommer Sjödin till ofta. Ett sällskap där man känner att man inte är ensam.

Han finner sällskapet på kyrkogården i Säve där sönerna är begravda.

– Den platsen har blivit viktig för oss. Förr åkte vi bara förbi, men nu är vi där minst en gång i veckan. Och trots att det är en relativt liten kyrkogård i ett litet samhälle så är vi aldrig ensamma där. Alla de andra har också någon där, som man säger.

Även om huset är fyllt med vackra minnen av sönerna är det till graven de går när de vill vara sönerna nära.

– Vi tror ju att de inte längre är där. Men vi behöver vara där.

Döden ett mysterium

Sjödin säger att vi djupast sett inte förstår ordet död.

”Man kan stå ut med ganska mycket så länge man har någon att berätta det för.”

– Ordet död är så definitivt. Det går inte att komparera. Hur man än böjer det så blir det bara – död.

Alla som mist någon vet att döden inte är kompakt och stum i alla avseenden.

– Något pågår fortfarande mellan oss och våra söner som dagligen slår en sprängkil mellan det definitiva att de är skilda från oss. Men som alla sörjande vet så lever de kvar i våra minnen och i våra fotoalbum. De lever kvar i vår kärlek.

Höga Visan skriver att kärleken är stark som döden, vilket ger intrycket att kärleken och döden är jämnstarka.

– Med all respekt för Bibeln känns det ändå som om kärleken var starkare. För inte ens döden förmår släcka kärleken. Vi fortsätter att älska och sakna våra pojkar lika mycket. Ordet död är därför ett stort mysterium som ingen av oss riktigt kan förstå.

Sjödin tror inte att frågan vad förlusterna gör med oss ska besvaras. Han vill befolka den.

– Frågor vi vet att vi inte kan besvara ska vi inte lämna utan komma till tillsammans, samtala och närma oss dem. Det är viktigare att upptäcka att vi nästan inget har att säga än själva svaret. Genom att prata och skriva om

sorg uppstår sällskap. Vi känner att vi inte är ensamma och att vi mot alla odds kan bli lyckliga igen trots stora förluster.

Kärlekens fiende

När man förlorat en nära människa så färgar det ens fortsatta liv.

– Döden är kärlekens fiende. Den gör fruktansvärt ont för oss som ska fortsätta leva. Förlusterna och det vi kallar sorgearbete sliter på oss. Vi har förlorat en människa som inte kan ersättas.

Förlusterna ändrar också på proportionerna i våra liv.

– Närheten till döden förändrar proportionerna i tillvaron. En borttappad mobiltelefon eller ett ostädat tonårssrum är inte hela världen när man står där. Jag har suttit vid flera dödsbäddar men aldrig har någon där suckat och sagt: jag fick i alla fall upp taklisterna i vardagsrummet. De som orkar tala de sista stegen av livet talar alla om samma sak, kärlek.

– Ska det vara så svårt att ta den insikten och leva så redan nu då man har en chans?

Men även om döden tar något väsentligt ifrån oss så ser Sjödin också att den tillför något som inte fanns där förut, en intensifiering av livsupplevelsen.

TOMAS SJÖDIN säger att närvaron är god nog.

– Jag är den förste att säga att det priset är på tok för högt.

Döden påverkar hela värderingssystemet.

– De dagar jag åker hem efter en begravning som har tagit en hel arbetsdag kan jag bara konstatera att jag inte kunnat göra något bättre den dagen. Det är kanske därför Predikaren skriver att det är bättre att gå till ett sorgeshus än till ett gästbud.

Förlusterna förändrar också dramatiskt vår tidsupplevelse.

– Det har gått fem år sedan Ludvig dog. Är det länge sedan eller nyss? Svaret är ja. Det är en evighet sedan och det är alldeles nyss. Vi förstod att han skulle dö, men ändå kom hans död plötsligt.

Förlusterna förändrar våra sociala mönster. Vänner försvinner och andra människor kliver fram i stället.

– Alla som mist någon har något gemensamt. Det uppstår ett sällskap. När jag signerar böcker viskar någon ofta att jag har också förlorat ett barn eller ett barnbarn. De väntar sig ingen respons av mig. Det är något annat i luften. Något som säger det är bra för mig att jag vet att du vet.

Döden gör också något med vår geografi.

– Det finns platser dit min livskamrat Lotta inte vill åka. Det är en liten hamnstad i Italien där vi en gång fick ett samtal om att Karl-Petter var döende, och han dog också under samtalet. Vi promenerar heller aldrig genom vårt samhälle utan att ha gått via kyrkogården.

Närvaron en kraft

Det andra ordet Tomas Sjödin ofta återkommer till är närvaro. Det är ge-

nom närvaro man kan hjälpa varandra. Han har gjort en lathund för vad han kallar ”möten du helst slipper”.

– Du behöver aldrig vara rädd att stiga in i en annan människas smärta. Ska du kunna bära något av den måste du känna lite av den. Det kan man inte göra på avstånd.

Medan han kör till sorgeshuset upprepar han för sig själv: Du behöver inte vara rädd. Du behöver inte veta på förhand vad du ska säga.

– Ibland behövs det ord, men de orden kan man inte förbereda. Aldrig har någon i ett sorgeshus tackat mig för mina fina ord. Men de tackar alltid för att jag kom. Närvaron är god nog.

Sjödin ser det inte som sitt uppdrag att tillföra sorgeshuset något utan att avlasta en del av smärtan.

– Själva närvaron är en verksam kraft. Den som inget annat kan göra än att sitta en stund med en människa som är ledsen och rädd gör ett storverk.

Genom åren har Tomas Sjödin släpat på en mening.

– Det är det viktigaste jag skrivit: Man kan stå ut med ganska mycket så länge man har någon att berätta det för.

SJÄLAVÅRD. Att möta någon som har det svårt och hjälpa denne att komma på fötter igen är något som kyrkan prioriterar. KP ringde upp fem församlingar som alla svarade att de vid behov genast var beredda att ordna ett samtal.

Kyrkan bryr sig om de trasiga

TEXT: JOHAN MYRSKOG

ILLUSTRATION: MALIN AHO

– Skuggorna blir ofta större än verkligheten, säger Grankulla svenska församlings kyrkoherde **Ulrik Sandell**.

– Som själavårdare kan och bör man kunna se helhetsbilden och försöka ta fram också de positiva sakerna.

Förlåtelse som centrum

Kyrkan har alltid gett själavård. När Paulus skriver till de olika församlingarna i den antika världen vill han att de ska stöda de svaga.

– Enligt den gamla definitionen handlar själavård, bikt, om syndabekännelse och avlösning, det vill säga syndernas förlåtelse, säger **Ulrik Sandell**.

Själavården har ändrat karaktär. Idag ligger fokus på att lyssna och stöda dem som behöver hjälp i livet.

– Det är inte ovanligt att själavårdaren har en terapiutbildning och arbetar mer målmedvetet och metodiskt än man gjorde tidigare. Det varierar.

Trots att det finns många likheter finns det en väsentlig skillnad mellan själavård och andra terapiformer, menar Sandell.

– Själavården kan likna vilken annan terapi som helst men har också dimensionen om Guds förlåtelse och kärlek.

En andlig längtan

Ulrik Sandell tror att tröskeln att ta kontakt med en själavårdare, till exempel en präst eller diakon, är ganska hög.

– Om tröskeln inte skulle kännas hög skulle tider för själavård bokas mycket mer än man gör i dag, säger han.

– Jag tror att det finns ett stort behov av själavård i vårt samhälle och att det är befriande att få tala med någon.

Sandell betonar att man inte behöver höra till kyrkan eller ens ha en personlig tro för att dra nytta av själavård.

– Om jag talar med någon som säger att han eller hon inte hör till kyrkan så brukar jag ta det i beaktande i själavårdssamtalet.

OM LIVET har trasslat ihop sig erbjuder kyrkan själavård som ett sätt att komma på fötter igen.

Ulrik Sandell känner att det finns en andlig längtan hos människor fast de kanske inte söker sig till kyrkan.

– Man ska försöka vara lyhörd för de andliga behov som finns hos den man talar med.

– Varje samtal är unikt och specifikt och det finns inte ett visst mönster som man följer.

Sträng tystnadsplikt

Prästerna har den strängaste tystnadsplikten av alla. Till och med i en domstol tas det i beaktande att prästen har tystnadsplikt ifall han eller hon kallas in som vittne.

– Det beror på att det ska finnas en person som också en person som är misstänkt för brott kan anförtra sig åt utan att rätten blandar sig i, men det är ytterst sällan det faktiskt händer.

Man har någon gång för länge sedan kommit fram till att en präst är bäst lämpad för den här uppgiften och i ljuset av det här upplever Sandell att det inte är en alltför tung uppgift.

– Då är det mitt jobb och ansvar som präst att ta den rollen och låta lagen ta sin roll, säger han.

Däremot är det en annan sak om prästen sett något helt utanför det han blivit anförtra.

– I sådana fall har jag en skyldighet att anmäla ett brott, som vilken annan människa som helst, säger Sandell.

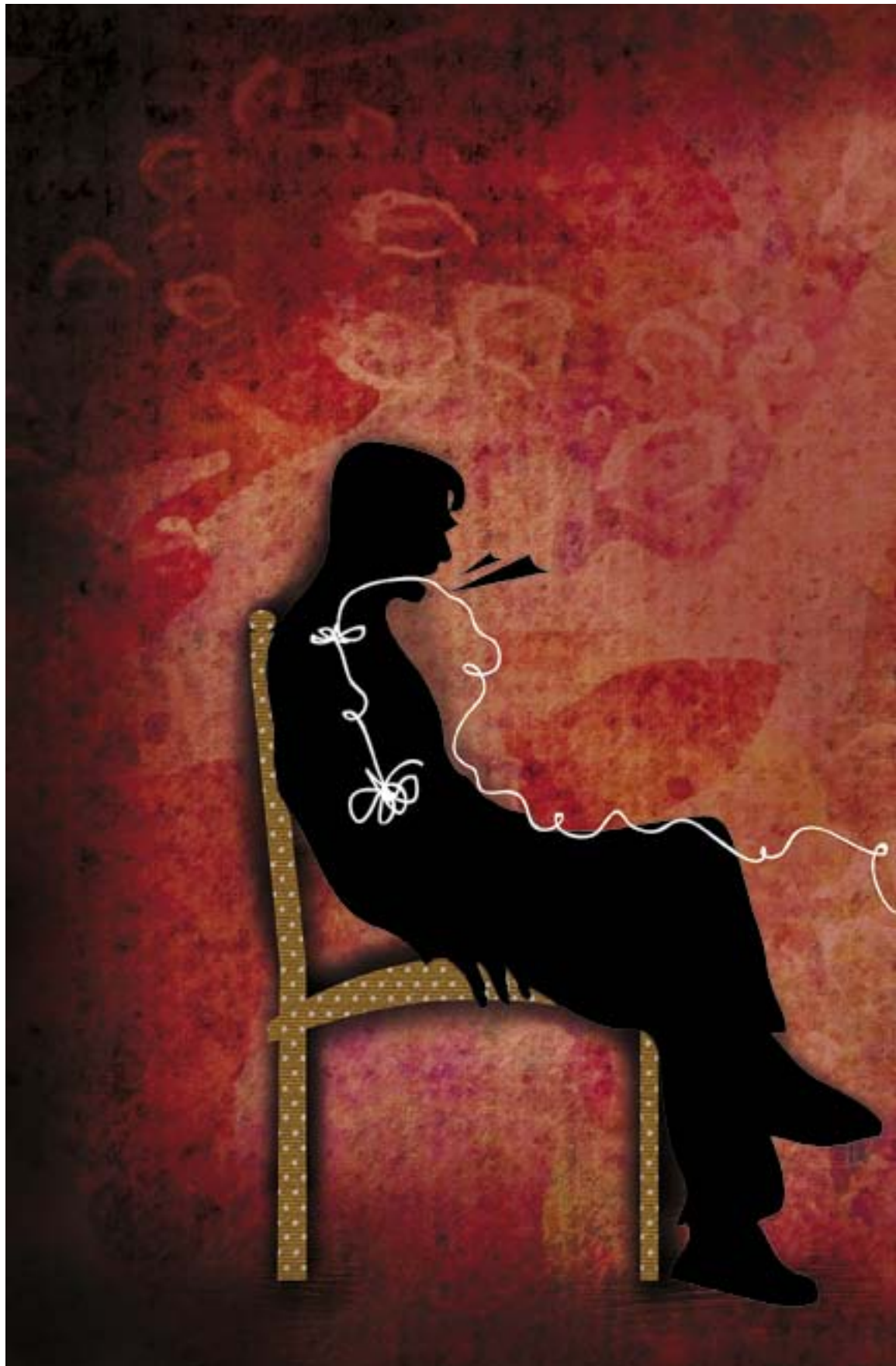
Själavård på webben

Jessica Högnabba arbetar på Kyrkostyrelsen med webben som ansvarsområde. Det finns också möjlighet till själavård på internet och kyrkan har olika forum med själavårdare som har jour. Dit kan människor också vända sig.

– Kyrkan har två olika forum i form av Facebook och Sluta panta, säger Högnabba.

– På Facebook har själavårdaren ett namn medan den som tagit kontakt är anonym. Det är främst tänkt som engångssamtal. Vi samarbetar med olika organisationer och hänvisar vidare till olika forum som nettipoliisi och Mannerheims barnskyddsförbund ifall en situation kräver det.

Sluta panta fungerar som ett chattforum där det också går att chatta som en grupp.

Självvård ordnas snabbt

SJÄLVVÅRDSSAMTAL. KP ringde upp fem olika församlingar i Borgå stift för att ta reda på hur snabbt ett självvårdssamtal kan ordnas.

1. Grankulla svenska församling.

– Är det riktigt akut så kan ett självvårdssamtal ordnas inom en halvtimme.

KYRKOHERDE ULRİK SANDELL

2. Borgå svenska domkyrkoförsamling

– Det beror på om det finns en präst som har jour just då men om det är akut så kan det ordnas väldigt snabbt.

FÖRSAMLINGSSEKRETERARE VIVAN ANTMAN

3. Ingå församling

– Per telefon kan man nå en självvårdare inom en timme fastän de inte skulle vara på plats just då.

FÖRSAMLINGSSEKRETERARE SIV DUFVELIN

4. Sund-Vårdö församling

– Det kan ordnas väldigt fort. Tröskeln är hög och man blir inte överringad av folk som vill ha självvård. Man vet att det är något allvarligt när telefonen ringer.

KYRKOHERDE JUANITA URCH-FAGERHOLM

5. Närpes församling

– Det tar nog inte länge. Idealet är att det alltid ska gå att få tag på någon. Om det är akut och jag till exempel sitter i ett sammanträde så prioriterar jag självvården.

TF KYRKOHERDE LARS LÖVDAHL

ULRIK SANDELL och Jessica Högnabba. FOTO: KP-ARKIV/ANDREAS ANDERSSON

– Den finlandssvenska chatten är öppen fyra kvällar i veckan. Det är mellan tio och trettio personer som

besöker Sluta panta varje kväll, berättar Högnabba.

– Till skillnad från Facebook har

den här sajten återkommande besökare som gör att man kan bygga ett förhållande till personer på ett annat sätt, säger hon.

Synd och förlåtelse

Precis som Ulrik Sandell tror Jessica Högnabba att behovet av självvård är betydligt större än det som syns. Hon betonar att det goda med webben är att om det alls finns en tröskel är den låg.

– Tröskeln är och ska förbli låg. För somliga är det kanske lättare att ta kontakt och uttrycka sig på webben. Det finns en möjlighet att läsa igenom vad man skrivit och hur man formulerat sig, vilket i sig också kan vara en del av den självvårdande processen.

Ulrik Sandell tror att det inte bara finns ett behov av att öppna sig utan att det också finns ett behov av syndabekännelse och förlåtelse.

– Jag vill inte göra syndabekännelsen institutionaliserad, men jag tror att det är viktigt att en människa får formulera sin egen syndabekännelse och får höra förlåtelsens ord, säger Sandell.

”Jag tror att det finns ett stort behov av självvård i vårt samhälle och att det finns en stor befrielse i att få tala med någon.”

Ulrik Sandell

Svårt att inte veta

Till skillnad från ett vanligt självvårdssamtal så går det inte att se den andra människans kroppsspråk på webben. Det gör att orden får en allt större betydelse.

Jessica Högnabba säger att det viktigaste också på webben är att möta personen på samma sätt som i verkligheten.

Något hon måste tänka på är att hon inte kan bestämma vem som läser det hon skrivit.

– Utgångspunkten är givetvis att det är allvar mellan mig och den person jag skriver till, men jag måste ändå skriva de personliga svaren på ett sådant sätt att de tål att publiceras ifall motparten mot förmodan skulle göra det, säger hon.

Högnabba tycker att självvårdare behöver arbetshandledning eftersom jobbet kan kännas ensamt och svårt.

– Om en diskussion till exempel handlat om självmord och personen i fråga inte dyker upp igen på chatten eller plötsligt avslutar chatten så börjar man ju fundera över vad som hänt.

ELLIPS

Att satsa livet

Efter att ha sett filmen Lincoln, som porträtterar president Abraham

Lincolns politiska kamp för avskaffandet av slaveriet i Förenta staterna, började jag fundera på personer som kämpat för rättvisan och människan.

Det verkar som att de största personerna genom världshistorien är personer som har varit villiga att ägna sina liv för den goda sakens skull.

Det är inte nödvändigtvis frågan om personer som varit synliga i offentligheten utan män och kvinnor som också gjort de dolda goda gärningarna och vågat stå upp mot orättvisor.

Jeanne D'Arc brändes på bål efter att ha lett fransmännen till seger i det hundraåriga kriget. William Wilberforce fick kämpa i närmare 50 år för att övertyga det brittiska parlamentet om avskaffandet av slaveriet. Moder Teresa ägnade sitt liv åt att rädda hemlösa barn i odrägliga förhållanden och Nelson Mandela satt fängslad i 27 på grund av sin kamp för lika rättigheter för vita och svarta.

Dessa personer har alla något gemensamt. De investerade hela sitt liv i det de trodde på. De vägrade ge efter för förtryck och ondska fastän det drabbade dem själva.

Det ligger nånting väldigt djupt i Jesu ord "ta ditt kors och följ mig". Att helhjärtat göra det som är rätt innebär att det kommer att kosta. Mycket mer än vad vi skulle vilja. Men det vi offerar kommer Gud att ge tillbaka hundrafalt.

Lincoln fick navigera genom inbördeskriget och den snäva politiken innan närmare fyra miljoner slavar slutligen befriades. Kort därefter blev han skjuten. Idag är han efter George Washington den populäraste av alla USAs presidenter.

JOHAN MYRSKOG

Gör den råa sorgen på scenen

TEATER. De ocensurerade och ärliga känslorna som C.S. Lewis skrev ner efter sin hustrus död fascinerar skådespelaren Johan Fagerudd. Han har bearbetat dem till en 45 minuter lång monolog som han kommer att turnera med i Svenskfinland.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

C.S. Lewis liv rasade samman då hans amerikanska hustru Joy Davidman Gresham dog i cancer 1960 då hon bara var 45 år. Han trodde han var stark men när sorgen väl drabbade honom ifrågasatte han både sig själv och sin tro.

Deras gemensamma liv blev kort. C.S. Lewis var 52 år då han lärde känna henne genom en brevväxling. De började skriva till varann år 1950. De gifte sig kyrkligt på hennes sjukbädd 1956.

Han var lycklig över att han hade träffat någon, säger Johan Fagerudd. Därför blev förlusten desto större när de inte ens hann vara gifta i fem år. Han frågar sig var Gud är när han behöver honom som mest. När du äntligen öppnat upp mig, varför tar du henne ifrån mig?

C.S. Lewis skrev ner sina känslor under sorgen i fyra anteckningsböcker som ligger till grund för boken *Anteckningar under dagar av sorg*. Den boken kom ut ett år senare under pseudonymen N.W. Clerk. Först den andra upplagan 1963 kom ut under hans eget namn.

Det som tjuvar mig som skådespelare är bokens ocensurerade och direkta tankar, säger Fagerudd. När han skrev hade han inte hunnit lägga känslorna och tankarna till rätta utan han skriver dem spontant som han kän-

de sig då. Han hoppar inte över skedet då han upplever att allt är hemskt och att också Gud är det. Hade han skrivit texterna senare hade de varit mera tillrättalagda.

Fagerudd har levt med tanken att göra texten till teater sedan han läste boken första gången för över femton år sedan.

Redan då tyckte jag att den skulle passa på scenen och jag gjorde några testföreställningar. Nu har jag fått klartecken från förlaget att åka runt och hålla föreställningar. Förlaget blev till och med inspirerat att i höst ge ut en ny upplaga av boken.

Sorgen drabbar alla

När Fagerudd fick tid över mellan olika teateruppsättningar bestämde han sig för att ta itu med Lewis text.

Om vi vill det eller inte drabbas vi alla av sorg förr eller senare. I takt med stigande ålder kommer sorgen allt närmare en själv. Själv har jag nära släktingar som dött i relativt ung ålder och det är också ett sorgearbete att se de egna föräldrarna drabbas av sjukdom. Sorgen kan också bestå av att se sina drömmar gå i kras.

C.S. Lewis trodde han var stark och hade redskap att klara av att möta sorgen.

Men när han väl hamnade i situa-

Osynlig kyrka blev Årets byggnad

KYRKA. En kyrka i belgiska Borgloon har belönats med titeln "Årets byggnad" av arkitektursajten archdaily.com, skriver Dagen.

Byggnaden är ingen riktig kyrka, utan ett konstprojekt av två unga belgiska arkitekter. Kyrkan är genomskinlig och konstruerad av 100 lager stål. Beroende på vilken vinkel byggnaden betraktas ur framstår den antingen som

FOTO: HILDA DE SCHUTTER

massiv och synlig, eller också som helt försvunnen.

Pat Boone säljer land i Galileen

Sångaren Pat Boone, 78, toppade listorna på 50- och 60-talet. I dag är han känd för sin kristet evangelikala verksamhet.

Boone har varit engagerad i ett projekt som går ut på att sälja små plättar land i Galileen till personer i USA som vill stöda Israel, skriver Jerusalem Post.

De flesta som köper lite land i Galileen kommer ald-

rig till Israel för att bekanta sig med sin egendom personligen.

Men de kan gå ut på nätet och kolla in plätten på Google Maps, säger Boone.

Boone säger att hans favoritområde i Israel är just Galileen, mellan Gennesaretsjön och Nasaret.

Det var där Jesus gick omkring när han var en ung man.

Illegal film fick pris i Berlin

FILMFESTIVAL. Den iranska regissören Jafar Panahis film *Closed Curtain* belönades med en Silverbjörn på Berlins filmfestival.

Filmen har gjorts medan Panahi varit i husarrest och haft ett 20-årigt förbud på att göra film.

Nu har Iran lämnat in ett klagomål till filmfestivalen, rapporterar Svt.

Vi anser att filmfestiva-

len bör ändra sitt beteende. Att göra film utan tillstånd är illegalt, säger Irans ställföreträdande kulturminister Javad Shamaqdari.

Panahi hamnade i husarrest efter en dokumentär om Irans omstridda presidentval 2009. Har har fått internationella filmpriser för sina tidigare filmer och räknas till den nya iranska filmvågen.

”Om vi vill det eller inte drabbas vi alla av sorg förr eller senare.”

Johan Fagerudd

SPELPLAN

- **7 och 9 mars** Vasa, Trefaldighetskyrkans krypta
- **11 mars** Närpes församling
- **12 mars** Malax kyrkhem
- **13 mars** Esse prästgård
- **14 mars** Nykarleby församlingshem
- **20 mars** Nedervetil församling
- **21 mars** Vörå församlingshem
- **22 mars** Vasa, Trefaldighetskyrkans krypta
- **24 mars** Purmo, Lillby församlingshem
- **13 april** Petalax församlingshem
- **16 april** Ekenäs församlingshem
- **17 april** Grankulla kyrka
- **18 april** Vanda, St Lars kapell
- **19 april** Svenska församlingshemmet i Borgå
- **22 april** Lovisa församlingshem
- **23 april** Esbo, Olars kyrka
- **24 april** Karis församlingshem
- **25 april** Sibbo kyrka
- **27 april** Jakobstads församling
- **28 april** Korsnäs
- **7 maj** Sund församlingshem
- **9 maj** Mariehamn, St Mårtens kyrka

tionen så var den inte alls som han föreställt sig den. På något sätt är det befriande att han tvingas ifrågasätta sig själv, den han varit och sin tro. Och kanske bygga upp något annat annan än vad han tidigare var. Sorgen är inget tillstånd utan en process. Man tror att man kommer vidare men man hamnar tillbaka i gropen på nytt. Det är väl ett mänskligt drag.

Många frågor men inga svar

– Det som händer var fruktansvärt, säger Fagerudd. Men det kan komma något gott ur det också. Även om Lewis tänker fruktansvärda tankar om Gud så syns det kristna hoppet i boken. Han skriver ganska fint att han inser att Kristus säger: ”Du varken kan eller vågar. Men jag kunde och jag vågade.” Det finns tröst i det. Texten är full av utrop och frågor. Men den har inga svar.

Rekommenderas för sorgegrupper

Boken rekommenderas än i dag för sorgegrupper på Landstingets hemsidor i Sverige.

Även om texten är C.S. Lewis så kommer Fagerudd inte att klä sig i tweed och spela Oxfordlektor.

– Jag använder C.S. Lewis ord men spelar inte honom. Jag spelar en man som förlorat sin hustru eller partner.

Fram till maj kommer Johan Fagerudd att turnera med pjäsen inom församlingarna i Borgå stift.

– Välkommandet vi fått tyder på att församlingarna är välvilligt inställda. Kontakten har också underlättats av att de flesta känner till C.S. Lewis och hans texter.

Eventuellt tar han upp pjäsen på nytt senare. I samarbete med förlaget utreder han också möjligheterna till en Sverigeturné.

DET ÄR inte första gången Johan Fagerudd tolkar C.S. Lewis texter på scenen. Tidigare har han gjort det i rollen som Aslan i Narnia på Wasa Teater.

Alla förtjänar en andra chans

FILM

Les Misérables

Regi: Tom Hooper.

”När man älskar en annan människa ser man Guds ansikte.” Citatet är hämtat från den färiska musikalkalversionen av *Les Misérables*, fritt efter **Victor Hugos Samhällets olycksbarn** som publicerades år 1862.

Men trots att andligheten i filmen inte sällan antar högst vardagliga, känslomässiga former har man ingalunda fuskat bort de mera existentiella kvaliteterna.

De facto kretsar handlingen i filmen kring det här med brott och straff, försöning och botgörrelse. Till saken hör att den gode Hugo vägrar att skriva på den populärkulturellt sanktionerade tesen enligt vilket kyrka och tro hör endast makthavarna och förtryckarna till.

När Jean Valjean (**Hugh Jackman**) första gången i sitt liv stiftar bekantskap med nåden – en lyx som trasproletariatet inte nödvändigtvis har råd med – sker det i ett kapell.

Valjean är, som bekant, den före detta straffängens som efter nästan tjugo år i sinkabirum (hans brott var att stjäla en brödbit, ämnad åt sin systerson) blir villkorligt frigiven. Hans lott är att driva omkring, fattig och hungrig.

Det enda ställe där han känner sig välkommen är bönehuset – vilket inte hindrar Valjean från att som tack lägga beslag på kyrkosilvret. En gåva, uppger

pastorn, när myndigheterna knackar på dörren.

Det blir vändpunkten för Jean Valjean, som i rollen som borgmästare ställer upp för **Anne Hathaways** nödställda ensamförsörjare. Alldeles som om detta skulle imponera på hans plågoande, den mer än lovligt nitiska polischefen Javert (**Russell Crowe**).

Fast nu är det ju inte endast det goda och det onda som drabbar samman i filmen, registrerad av engelsmannen **Tom Hooper** (*The King's Speech*). I hand med den inbördes rivaliteten vädras också mera revolutionära stämningar.

Och här, i gränslandskapet mellan det personliga, det andliga och det sociala samt samhällsliga, fattar filmen eld. Visst finns det mera glättiga partier i *Les Misérables* men trots det andas helheten en särigen pregnans – inte minst med tanke på den i regel så glättiga musikaliska inramningen.

Men det som gör att himlarna öppnar sig, det känns faktiskt så, är skådespelararbetet. Kanske kunde man hävda att Jackman och Crowe anslår en något ”akademisk” ton i sina sångpartier men vänta bara tills de unga tu – **Amanda** ”Cosette” **Seyfried** och hennes käresta, **Eddie Redmayne** – stämmer upp i Kärlekens höga visa.

På den punkten får jag lov att hänvisa till det inledande citatet. Storslaget är bara förnamnet.

■ KRISTER UGGELDAHL

HUGH JACKMAN övertygar som Jean Valjean.

Luther var inte ”luthersk”!

BOK

Dårskap och vänskap. Galaterbrevet och Filipperbrevet.

FÖRLAG: Libris.

FÖRFATTARE: Carl-Magnus Carlstein.

Dårskap och vänskap är den sjunde boken i kommentarserien Nya testamentets budskap (NTB) –

för bibelläsare som vill förstå mer. I den här serien får vi både ett historiskt perspektiv på bibeltexterna

och reflektioner över deras betydelse för vår tid.

Böckerna har olika författare och denna bok är skriven av **Carl-Magnus Carlstein** som är doktorand i Nya testamentet i Uppsala.

Vad kan man få ut av en så här detaljerad bibelkommentar, frågar man sig? Jag vill lyfta fram ett som jag tycker intressant exempel: Carlstein visar att det finns olika perspektiv på rättfärdiggörelsen i Bibeln. Enligt det gamla perspekti-

vet med rötter i reformationen frikänner Gud oss från vår skuld när vi tror på Jesus. Men det finns också flera nya perspektiv som omfattades av både Paulus och Luther. Till dessa nya perspektiv hör en social dimension som går ut på att förbundets folk står i centrum och ska förvandlas till en ny mänsklighet. Det finns också en kosmisk dimension som betonar befrielsen från onda makter. En tredje aspekt är att man

blir rättfärdig genom delaktighet i Jesu trofasthet, att man korsfästs och uppstår med Jesus här och nu. Då ligger betoningen på ett nytt liv och förvandling.

Carlstein hänvisar till att ”några finska teologer” har visat att Luther inte är så ”luthersk” som han ofta framställs. Det är alltså inte bara Paulus som inte är ”luthersk” utan även Luther själv, skriver Carlstein.

Den största glädjen med detaljerade och djupgåen-

de bibelkommentarer är att ens ögon öppnas för nya tolkningsmöjligheter av bibelordet. Det blir uppenbart för en själv att man väldigt ofta läser in enbart de betydelser i Guds ord som man fått lära sig att se där och som känns självklara.

Det är den här typen av finstilla fördjupningar i kristet tänkande som skulle behövas mycket mer i predikningar och överallt där Ordet förkunnas, tycker jag.

■ TOMAS VON MARTENS

PROFESSOR MIIKKA Ruokanen säger att allt vi tänker och säger om Gud är uttryck för en lära, ett visst sätt att tänka om Gud.

Vår tro behöver dogmer

DOGMATIK. Vilken roll spelar dogmer och läror för kristen tro? Behöver vi dem verkligen och i så fall varför? – Utan dogmatik finns ingen kristen tro, säger professor Miikka Ruokanen.

TEXT OCH FOTO: TOMAS VON MARTENS

Jag träffar professorn i dogmatik, **Miikka Ruokanen**, på hans arbetsrum som finns på sjätte våningen på Alexandersgatan 7 mitt i centrum av Helsingfors. Enheten för systematisk teologi är i färd med att flytta till en ny adress och korridoren är full med packlådor.

Ruokanen är kanske mest känd för vanligt folk som kandidat i tre olika biskopsval. I ärkebiskopsvalet blev han tvåa och förlorade mot **Kari Mäkinen** med bara elva röster, vilket är mindre än en procent av alla givna röster. I offentligheten har han sagt att han förlorade för att han stämplades som konservativ. Sin egen tro definierar han som klassisk och traditionell.

Han är professor vid två kinesiska universitet och vid Kinas ledande protestantiska seminarium. Han talar kinesiska och är gift med en kinesiska. I sjuotton år har han undervisat i Kina och tre månader om året bor han där.

– Kina är det land där kristendomen växer allra snabbast. I dag finns det över femtio miljoner kristna i Ki-

na. Varje dag öppnas en ny kyrka i Kina och varje år döps två miljoner vuxna kineser. Barndop är förbjudet i lag, berättar Ruokanen.

Hur blev du intresserad av dogmatik?

– Jag studerade Nya testamentets exegetik för professor **Heikki Räisänen**. Jag hade tänkt fortsätta med det men exegetik är mycket språkvetenskap och historia. Jag var mer intresserad av sanningsfrågor, säger Ruokanen.

Han tycker inte speciellt mycket om ordet dogmatik eftersom det för tankarna till ordet dogmatisk som i vardagspråk har en starkt negativ klang. Ruokanen vill hellre tala om studier i kristen lära.

– Dogmatik handlar om det som är det mest centrala i kristen tro. I dogmatiken undersöker vi vad de kristna tror på och har trott på genom tiderna. Ruokanen ger som exempel uttalandet "Gud är kärlek".

– Det är en formulering av den kristna läran. Om vi säger att vi inte behöver dogmer och läror så är det detsamma som att säga att vi inte behöver tänka alls. Så fort vi öppnar vår mun och säger någonting om Gud så är det uttryck för en lära. Det kan vara outtalat men alla utsagor om Gud bottenar i någon tanke och lära.

Ruokanen jämför med vårt rättssystem och med läkarvetenskapen. – Också juridik och medicin bottenar i läror och synsätt. Till och med själavård bottenar i en lära om människan.

Treenigheten central i kristen tro

Kristendomen är en nådens och förlåtelsens religion. Men utan ett begrepp och en lära om treenigheten finns ingen nåd och ingen förlåtelse, förklarar Ruokanen.

– Gud blev människa i Jesus. Inkarnationen möjliggör att Gud och vi människor får en återupprättad relation med varandra. Bara Gud kan frälsa oss och det gjorde han genom Jesus. Utan Jesus blir det en oöverkomlig klyfta mellan Gud och oss människor. Den heliga Anden förbinder Fadern och Sonen och är också bandet till oss människor.

Ruokanen medger att treenigheten är en svår lära och att det krävs tro för att omfatta den.

– Treenigheten hör till trons mysterium. Guds Ande arbetar i oss och bor i oss. Vi är den helige Andens tempel.

Människa och Gud

Kristologi är läran om att Jesus är både människa och Gud.

– Det allra äldsta kristologiska uttalandet har vi i Nya testamentet. Jesus tilltalar som Kyrios vilket är det grekiska ordet för Herre. Kyrios kommer från judarnas Adonai som är en omskrivning av Jahve – Jag Är den jag Är – Guds namn som judarna inte fick uttala. Lärjungarna bekände sin tro på Jesus som Gud.

Läran om jungfrufödseln var mycket viktig för de första kyrkofäderna och den är fortfarande viktig, säger Ruokanen.

– Bara om Jesus är avlad av den heliga Anden kan han vara syndfri. För att kunna försona världen med Gud måste han vara syndfri. I Jesus är det Gud själv som dör för oss. Om den kristologiska sanningen faller så faller hela bygget och därmed också nåden och förlåtelsen. Kvar blir då bara våra egna försök att vara goda människor. Ingenting objektivt av Guds förlåtelse blir kvar.

Trons mysterium reduceras

– Den postmoderna kulturen är på många sätt irrationell och man tror att det räcker med subjektiva känslor.

Ruokanen anser att det största hotet mot kristen tro är att man i dag vill reducera (förklara/förminska) trons mysterium.

– Om man tror att man kan förklara Guds verklighet så leder det till en människocentrerad syn på kristen tro. Religiösa känslor och upplevelser är viktiga men de kan inte vara grunden för hur man ser på Gud och sanningen.

En annan fara ser han i det att man fokuserar ensidigt på kristendomens moraliska och etiska dimension.

– Moral och etik är viktigt men det är inte det viktigaste i tron. Det viktigaste är själva relationen till Gud. Om vi glömmer det så begränsar vi nåden och kärleken. Moral och etik är något som kommer som en följd av att vi lever i en förlåten och kärleksfull relation med Gud, en relation som möjliggjorts av Jesus och försoningen.

"Dogmatik handlar om det som är det mest centrala i kristen tro."

Miikka Ruokanen

UR EVANGELIET

”Den som inte är med mig är emot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar.”

Läs mera i Luk. 11:14-23 (24-26)

OM HELGEN

Fastan som förberedelsetid

Att berättelsen om utdrivningen av onda andar blivit ett centralt motiv för tredje söndagen i fastan hör ihop med att man tidigare brukade döpa nya medlemmar i församlingen vid påsk. Då blev fastan en förberedelsetid inför dopet, och i själva dopet ingick också andeutdrivning.

Söndagens tema hör också ihop med den första söndagen i fastan. Det uppmanar oss att tänka efter på vilken sida vi står och påminner oss om att Kristus är segrare över mörkrets makter.

RUNT KNUTEN

”Gammal och ung kom och sjung!”

sö 10.3 kl 18 i Petalax.

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRÄKTELSEN MARIA WIKSTEDT

ILLUSTRATION: AMANDA BIEBER

Fri från måsten

”SKULLE DU KUNNA tänka dig att ställa upp som ordförande i föreningen?”, ”Du som är så bra på att tala, kunde du hålla ett tal?”, ”Har du redan gjort allting färdigt? Jag är bara halvvägs med mitt.”

När någon frågar om man vill ställa upp som ordförande eller hålla tal så blir man ofta mycket smickrad. När någon ser att man varit effektiv känner man sig duktig och produktiv. Någon tycker att man är bra och fin. Någon tycker att man är speciell. Någon ser det man presterat. Någon tycker att man är duktig.

Det är många av oss som lever på smicker och uppmanande ord för det vi gör. Vem älskade inte stjärnorna man fick i diktamenshäftet när man fick en nia eller tia i vitsord?

Det är många av oss som älskar när någon ser allt vi gjort för att se vackra ut. Vem tycker inte om att få komplimanger för hur vacker eller snygg man ser ut? Vem älskar inte när någon frågar om man gått ner i vikt? Någon tycker att man är bra och fin. Någon tycker att man är speciell. Någon ser det man presterat.

DET ÄR INGET FEL på att vara produktiv, vacker eller artikulerad men om man lever av smicker eller av att andra tycker att man gjort ett gott arbete blir det jobbigt. Om man inte vågar gå hemifrån utan gele i håret och masacara på ögonfransarna blir det jobbigt. Om man är beroende av att finnas till genom att göra eller genom att vara vacker är det tungt att leva. Om man är osäker på om man är prestationsberoende ska man under ett år kategoriskt säga nej till alla förtroendeuppdrag, försöka vara så ineffektiv som möjligt, inte köpa nya kläder eller lägga make up och gå så långsamt som möjligt på gatan. Men var beredd på att när du börjar säga nej till förfrågningar, slutar prestera och börjar klä dig bekvämt i stället för att behaga andra kommer den orena anden som lämnat dig att komma tillbaka med sju andar som är värre än den själv. Det är många nej du måste säga förrän den obehagliga känslan i magen försvinner. Det är många gånger du känner dig ensam efter att du sagt nej. Men Kristus segrar över onskans makter. Han helar dig från ett liv i vackerhetsfångenskap och falsk tro på duktighet. Han ger frihet där du kan lägga dig på soffan när du är trött och där du inte måste jogga om du inte orkar. Var uthållig i din bön om frihet från alla måsten. Men du behöver inte prestera för att finnas. Det räcker att du är.

Maria Wikstedt är kaplan i Kimitoöns församling.

#bönetwitter

”Gode Gud, gör mig fri från duktighetens måsten. Låt mig få se mig själv genom dina ögon. Älskad för att jag är. Amen.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Sak. 3:1-5

ANDRA LÄSNINGEN
Ef. 5:1-11

EVANGELIUM
Luk. 11:14-23 (24-26)

Tredje söndagen i fastan.
Temat är ”Jesus segrar över onskans makter”.

PSALMFÖRSLAG

59, 161, 170: 5-6, 527, 364 (N), 381.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

VECKANS PERSON

MARIA WIKSTEDT är 36 år, född och uppvuxen i Mattby, Esbo. Hon har studerat teologi i Åbo och blev prästvigd på pingstdagen 2012. Hon jobbar i Kimitoöns församling.

När hon betraktade maneter och löjor i vattnet vid färjefästet på Hitis efter firad högmäsas märkte hon att hon egentligen hade tänkt att hon skulle jobba i en stadsförsamling – nu är hon ändå ”glad att det blev så här i stället”.

KALENDERN 1-7.3

DOMPROSTERIET

❖ BORGÅ
Sö 3.3 kl. 10: Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Ekholm, Måns Vikström
kl. 12: Högmässa i domkyrkan, Puska, M Lindgård, Tollerander, Söderström, Gudstjänstkören, lägerdeltagare. Kollekt: Gemensamt Ansvar
Lö 9.3 kl. 18: Konsert i domkyrkan, Klezmermusik Laura Airola, Daniel Shaul, Benjamin Hirschovits, Ilkka Heinonen, Eva Jacob

❖ LAPTRÄSK
To 28 kl 19: Läsmöte hos Helena och Rune Tallber, Hindersbyvägen 469. Hindersby-Bäckby läslag. CÅ, VT
Lö 1 kl 10-16: Cantandos körlördag i fh
Sö 3 kl 12: Mässa i kyrkan, CÅ, VT. Taxi
kl 13.15: Veravoces övning i Lilla kyrkan
Ti 5 kl 13: Pensionärerna i fh
On 6 kl 9.30: Vuxen-barn i fh
kl 14.15 och kl 15.15: Barnklängen i fh
To 7 kl 14: Mission i fh
kl 18: Cantando i kyrkan
Sö 10 kl 12: Konfirmationsgudstjänst i kyrkan

❖ LILJENDAL
Högmässa: Sö 3.3 kl 10 i Sävträsk kapell. HD/AJ.
Annagårdens läsmöte: Sö 3.3 kl 17.
Vuxen-Barngruppen: ti 5.3 kl 10-12 på Kantorsgården.
Pysselklubb för 4-6 åringar: on 6.3 kl 10-12 på Kantorsgården.
Andakt: on 6.3 kl 14 i servicehuset. HD/AJ/JS-A

❖ LOVISA
Handarbetsnatt fre 1.3: kl 18 - lö 2.3 i församlingshem
Gemensamt Ansvar -jippo lö 2.3: kl 11-14 i Tikva
Gudstjänst sö 3.3: kl 12 i Lovisa kyrka, af Hällström, Kantola
kl 16.30: Musikförbundet/Elo, Kantola i församlingshem
Samkristen förbönstjänst må 4.3: kl 18 i församlingsgården
Pensionärssamling ti 5.3: kl 13 i församlingsgården, Rolf Hällfors, reseskildring
Kort morgonmässa ons 6.3: kl 8 i Lovisa kyrka, Blom
Morgonkaffe to 7.3: kl 8.30 i Tikva
Radierad högmässa: sö 10.3 kl 12 i Lovisa kyrka, liturg Blom, predika af Hällström, Kantola, Lovisakören
Sommarskriftskola sö 10.3: kl 12-17 i församlingsgården
Alpha-kurs, grundkurs i kristendomen: startar må 4.3 kl 17.30 i församlingshemmet, Östra Tullg.6. Förfrågningar och an-

mälningar till kursen tas emot av Martina Kastrén 040 5962 659/ martina.kastren(at)evl.fi

❖ PERNÅ
Högmässa: sö 3.3 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Minna Silfvergrén, Ingegerd Juntunen, Paula Jokinen. Efter högmässan lunch till förmån för Gemensamt Ansvar-insamlingen (pris 10e/person eller 25 e/familj) i Sockenstugan. Diakonissa Birgitta Lindell berättar om sin resa till Kambodja, det internationella insamlingsmålet för GA 2013.
Söndagsskola: sö 3.3 kl. 13.00 i Mikaelstugan, Anna Karlsson.
Pensionärssamling: on 6.3 kl. 13.00 i Forsby pens.hus, Ingegerd Juntunen, Paula Jokinen.

❖ SIBBO
SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Magnus Riska, Anders Ekberg, Kjell Lönnqvist, ungdomar. Konfirmandsöndag.
Bibelserie i N Paipis Bykyrka: On kl 18 6.3 i Moseboken. Riska.
Kyrkobönderna: Fr kl 19 8.3 i Kyrkoby församl.hem. En pilgrimsvandring, Helene Liljeström.

HELSINGFORS PROSTERI

❖ JOHANNES
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
En kort middagsbön firas i Johanneskyrkan vardagar kl.12.
Fre 1.3

Kl.10: Familjeträff i Hörnan. Höbergsgatan 10, ingång via gården. Ollberg.
Kl.12.15: Veckolunch i Höbergssalen, kl.12.15-13.30. Höbergsgatan 10 E, vän 2. Frivillig avgift.
Lö 2.3
Kl.11: Familjebrunch i Hörnan. Höbergsgatan 10, gatuplanet. Sundblom Lindberg.
Sö 3.3

Kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Djupsjöbacka, Böckerman, Enlund, koralgrupp ur Jubilate. Kyrkkaffe.
Kl.16: Familjemässa i S:t Jacobs kyrka. Sundblom Lindberg, Henricson, S:t Jacobs barnkör. Kyrkkaffe och saft.
Kl.17: Kvällsmässa i Tomas kyrka. Busck-Nielsen, Böckerman.

Må 4.3
Kl.11: Cellträff ”Guds närvaro i vår samvaro”. S:t Jacobs kyrkas församlingssal.
Kl.10: Tomas familjeträff. Tomas kyrkas dagklubbstrymmen. Frände.
Kl.17.45: Samtalsgruppen ”Bibel, tro och tvivel”. Tomas kyrkas utrymmen. kisa.korkman@gmail.com, Frände. Dagens gäst: Fred Lindström.
Ti 5.3
Kl.12: Lunchmusik i Gamla kyrkan.
Kl.13: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Höbergsgatan 10 E, vän 2. Jannica Páfs-Jacobsson: ”Det är aldrig för sent att börja röra på sig”. Ahonen, Enlund.

Kl.18: Tredje korsvägsandakten firas i Johanneskyrkan. Korsvägen (Via Dolorosa) är indelad i fjorton stationer. Under vandringen går vi från station till station, läser texter, sjunger psalmer och ber.
On 6.3
Kl.14: Diakoniträffen. S:t Jacobs kyrkas församlingssal. Salenius.
Kl.15: Mariakretsen i Tomas kyrkas församlingssal. Frände.
Kl.18: Kvällsmässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.
To 7.3
Kl.19: Regnbågscafé i Hörnan. Höbergsgatan 10, gatuplanet. Kvällens gäst Janne Antin från tv-serien Matkaoppaat/Bulgarien). Ray.

❖ MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Fr 1.3 kl. 18: ungdomsmässa, Hallvar.
Sö 3.3 kl. 12: högm, Hallvar, Forsman, ungdomar medverkar. Kyrkkaffe och saft.
Sö 3.3 kl. 14.30-17.30: Matteus Gospel, Daniela Forsén och Staffan Strömsholm.
Sö 3.3 kl. 18: kvällsmässa, Forsén. Efteråt kvällste i Matteussalen.
On 6.3 kl. 18.30-20: Bibelskola 2013. Vi studerar Bibeln och Bibelns värld. Kvällens tema: Breven – en glimt av urkyrkan (1-2 Petr., 1-3 Joh) Ingen anm.
To 7.3 kl. 13: torsdagsträffen, Hallvar (2 vän). En grupp för Dej som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal. Kaffeservering.
ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65
Sö 3.3 kl. 10: högm, Hallvar, Forsman. Kyrkkaffe

❖ PETRUS
www.petrusforsamling.net
fr 1.3:
- kl. 9.45 Musiklek: i Månsas kyrka, Skogsbacksvägen 15. Kaffeservering. Babyrytmik kl. 11. Ledare: Rebecka Björk.
- kl. 10 Musiklek: i Haga, Lukascentret, Vespervägen 12 A. Kaffeservering. Ledare: Sussi Leskinen.
- kl. 19 Världsböndagen: i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12, 3. vän. Ekumenisk gudstjänst. Medverkande: Världsböndagskommittén. Tal: Kristina Fernström. Kollekt: Nyutgåva av Bibeln på seer för Senegals kyrkor. Sång- och musikprogram: Rebecka Björk, servering.
sö 3.3:
- kl. 10 Högmässa: i Munksnäs kyrka, Tegelstigen 6. Maria Sten, Pia Kummel-Myrskog, Kaj Varho. Kyrkkaffe.
- kl. 10 Högmässa: i Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12. Sandell, Hilli. Kyrkkaffe.
- kl. 12 Högmässa: i Kårböle kyrka. Gamlasvägen 6. Maria Sten, Pia Kummel-Myrskog. Kyrkkaffe.
- kl. 15.30 Puls-gudstjänst: i Månsas kyrka, Skogsbacksvägen 15. Puls är en gudstjänst för alla. Kom med du också! Söndags-

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 1.3 Caterina Stenius, Helsingfors
Lö 2.3 8.53 Familjeandakt. Åsnan och barnet av Gunhild Sehlin. Berättaren: Karl Sällström. Åsnan: Sofia Torvalds. **Må** 4.3 Jan Tunér, Ekenäs
Ti 5.3 Karolin Högberg, Larsmo
Ons 6.3 Fredrik Portin, Åbo
To 7.3 Kaikka Växby, Helsingfors.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 1.3 Johan Klingenberg läser ur John Bunyans bok Kristens resa
Lö 2.3 17.58 Ett ord inför helgen, Solfs kyrka. **Sö** 3.3 Lars-Erik Björkstrand, Jakobstad
Må 4.3 Caterina Stenius, Helsingfors
Ti 5.3 Silva Lahti, Helsingfors (repris)
Ons 6.3 Albert Hägblom, Esse
To 7.3 Jan-Peter Paul, Helsingfors.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 3.3 Gudstjänst med Solfs församling. Predikant och liturg: An-Mari Audas-Willman. Organist, kantor och körledare: Peter Brunell. Kör: koral-kören. Textläsare: Michael Luther.

VEGA

DOKUMENTÄR

Vittne för evigt

Seportaget möter vi 22-åriga **Daniela Sretenovic**, född och uppvuxen inom Jehovas vittnen. I Finland finns omkring 19 000 medlemmar. Alla knacker de dörr för att predika om ett evigt liv.
– De flesta vi möter är trevliga men stressade. Någon har varit väldigt aggressiv och hotat med gevär. Seportaget to 7.3 kl. 21 i YLE Fem.

skola för barnen och pizzamingel efteråt för alla. Vårens tema: Bibels röda tråd.

– **kl. 18 Lovsång och förbön:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12. Halvar Sandell. Studentmissionen medverkar.
må 4.3:

– **kl. 18 Bibelträff:** i Månsas kyrka. Skogsbäcksvägen 15. En bibelbok presenteras var gång med ett power-pointföreläsning. Sandell.
ti 5.3:

– **kl. 10 Musiklek:** i Malms kyrka, Kommunalvägen 1. Kaffeservering. Ledare: Sussi Leskinen.

– **kl. 19 Förbön och tack:** i Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. Bengt Lassus, Sjöman, Söderström. Barnpassning. Kyrkdörarna öppnas kl. 18.30.

to 7.3:
– **kl. 10 Musiklek:** i Munksnäs, Munksnäs församlingshem, 2. vån. Bredviksvägen 10. Kaffeservering. Ledare: Rebecka Björk.

■ **HELSINGFORS PROSTERI**
I Helsingfors firas världsböndagen: den 1 mars kl. 19.00 med en ekumenisk gudstjänst i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12, 00320 Helsingfors. Världsböndagen firas nu den 53:dje gången. Vi är med i den världsvida bönegemenskapen. Kollekten går i år till Senegal för tryckningen av en ny upplaga av Bibeln på serer.

Tomasmässa: firas i Tomas kyrka Rönnevägen 16 onsdag 6.3 kl.19.00. Liturg: Henrik Andersén. Predikan: Kim Lück. Speaker: Bo Ekman. Musikledare: Sven Nygård. Försångare: Jannike Sandström-Möjlighet till bikt kl.18.30. Efteråt tēstund.

Välkommen!
Helsingfors svenska ev. luth. församlingar

Kyrkvandring i södra Helsingfors "en liten pilgrimsvandring": onsdagen den 6.3. 2013. Samling vid Kampens kapell vid Narinkens torg kl. 10. Därifrån startar vandringen till Annankulma, Annegatan 14 D, dit vi kommer kl. 11. Vandringen fortsätter till Gräsvikens nya kapell, Selkämerenkujä 1 dit vi kommer kl. 12. Slutmålet på vandringen är

Drumsö kyrka, Kvarnbrinken 1 dit vi kommer ca kl. 13. Kl. 14 hålles en andakt i den lilla svenska kyrkan på Drumsö, S:t Jacobs kyrka. Under färden får vi både andlig och lekamlig spis och vi vandrar till fots. I avgiften 5 euro ingår mat och kaffe. Tilläggsuppgifter fås av de ansvariga ledarna Kristina Jansson-Saarela, tfn 09 2340 2540 samt Marja Aho, tfn 09 2340 2541. Pastor Ulf Skogström är med på vandringen och håller andakten.

Kampens kapells öppethållningstider: Kampens kapell är öppet för möten mellan människor och stillhet vardagar klockan 7–20 och under veckoslut klockan 10–18.

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072

(från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbsida när Du behöver stöd!
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

■ **DEUTSCHE GEMEINDE**
So 3.3. 11 Uhr: Abendmahls-gottesdienst (Panzig)

■ **INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH**
Sunday Service in English
10.00: Mellunmäki Parish Center, address: Korvatunturintie 2, Helsinki
14.00: Christ Church, address: Apollonkatu 5, Helsinki
16.30: Espoo Cathedral Parish, address: Kirkkoranta 2, Espoo
Sunday School arranged. Join us for church coffee after the service!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

■ **ESBO**
Högmässor sö 3.3: Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15, Ahlbeck, Bengts. Karabacka kapell, Karabackav. 12, kl. 10. Tro och ljus-mässa, Ahlbeck, Wikman. Kyrkkaffe. Olars kyrka, Olarsbacken 4, kl. 10.30. Lindqvist, Valtonen. Kaffe 9.30-12. Köklax kapell, Handelsbacken 1, kl. 16 lovsångsmässa. Kanckos, Valtonen. Kyrkkaffe.
Söndagsskola för 3-10-åringar: Köklax kapell sö 3.3 kl. 16. Föräldrarna är välkomna till lovsångsmässan.
Gemensamt Ansvar-temakväll: Södräk kapell, Kirstigården 3, on 6.3 kl. 18. von Martens, Wikman. Kvällsandakt, måltid och GA-information.
Gemensamt Ansvar-insamling i Sello: fre 1.3 kl. 14-16 och lö 2.3 kl. 11-13.

Lördagskaffe för vuxna utvecklingshämmande: Karabacka kapell lö 2.4 kl. 15-16.30. Mer info: Synnöve Heikkinen, 040 547 1856.
Ungdomskvällar: Sode, Sököv. 14, varje on kl. 17-20.

Öppet hus med lunch: Hagalunds kyrka varje ti kl. 12-14.

Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15: Köklax kapell ti 5.3, Karabacka kapell to 7.3.
Symamsellerna: Vita huset, Prästgårdsg. 1, varje ti kl. 15-18.
Jobb-och-matgruppen: Hagalunds kyrka, svenska rummet, varje helgfri må kl. 19.
Braskväll för kvinnor: Mataskärs lägercentrum, Mataskärv. 3, brusrummet, to 7.3 kl. 18.30-20. Kvällens gäst är Sissel Lund-Stenbäck, som berättar om sin nya bok "Livsresan". Ingen förhandsanmälan behövs. Välkommen till vår nya grupp!

■ **GRANKULLA**
To 28.2 kl 10 Samtal kring tro: i övre brusrummet.
Kl 10.30 Förbön med lovsång: i övre brusrummet.
Sö 3.3 kl 10-19 Skrivekoslut: för Mataskärsgruppen i kyrkan och Klubb 97.

■ **KI 12 Högmässa:** Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Konfirmander från Mataskärsgruppen medverkar. Skriftskolans föräldrasamling i övre salen efter högmässan. Aulakaffe.
KI 12 Söndagsskola: i övre brusrummet.
Må 4.3 kl 13 Måndagscafé: i Sebastos, andakt kl.12.45 i kapellet.
Ti 5.3 kl 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
KI 9.30- 11 Diakonimottagning: och brötdutdelning.
KI 18 Damkören Grazia: i övre salen.
On 6.3 kl 13.30 Kyrkosyfoören-ingen: i övre brusrummet.
To 7.3 kl 10 Samtal kring tro: i övre brusrummet.
KI 10.30 Förbön med lovsång: i övre brusrummet.
KI 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström.

■ **KYRKSLÄTT**
Gemensamt Ansvar -insamling: lö 2.4 kl. 10-16 vid Prisma och K-Citymarket
Söndagsskola för barn: lö 2.3 kl. 10 på Lyan.
Söndagsskola för barn: sö 3.3 kl. 10 i Masaby kyrka.

Söndagsskola för barn: Söndagar i Kyrkslätt kyrka och i församlingshemmet. Vi börjar i kyrkan kl. 12.00 och går efter ca 10 min. till församlingshemmet. Därifrån avhämtas barnen efter högmässan.
Högmässa: sö 3.3 kl.10 i Haapajärvi kyrka. Höglund och Joki.
Högmässa: sö 3.3 kl.12 i Kyrkslätt kyrka. Höglund och Joki.
Sång och bön: måndag 4.3 kl. 18.30 i koret i Kyrkslätt kyrka.
Uppfriskande eftermiddag med mingel, mat, information och sång: sö 10.3 kl. 13.30 i församlingshemmet, Församlingvägen 1. Marika Björkgren-Thylin från FMS berättar om människohandel.

Kärleksfullt -konsert med damkören Girls kl. 15, programblad 10 €. Lunch, kaffe. Lotteri. Till förmån för Gemensamt Ansvar.
Familjegudstjänst: sö 17.3 kl. 11 i Masaby kyrka. Verksamhetsledare Gun Nylund går i pension och vi avtackar henne. Lunch 5 €, frivillig avgift. Kollekten uppställs som kaffe och torrvaror.
Vill du hjälpa? Anmäl dig till: Helhjartat - frivilligt arbete - via www.helhjartat.fi
Pastorskansliets telefonnummer är: (09) 8050 8292.
Mera info på: www.kyrkslattsvenska.fi

■ **INGÅ**
Sö 3.3, 3 sön i fastan, kl 10.00: Högmässa i Ingå kyrka. Torsten Sandell, Svante Forsman.
Ons 6.3 kl 12.30: församlingsträff i församlingshemmet för pensionärer och daglediga. May Lindström, Eeva Makweri.
Ons 6.3 kl 17.00: Emma-café i ungdomshuset. Solveig Björklund-Sjöholm.
To 7.3 kl 18.00: kyrkofullmäktige sammanträder i församlingshemmet.

Verksamhet på finska:
Pe 1.3 klo 17.30: Sähly Merituulen koululla.
Su 3.3, 3. paastonajan s., klo 12.00: messu Inkoon kirkossa. Torsten Sandell.
Ke 6.3 klo 18.00: Raamattupiiri Bläckhornetissa. Eeva Makweri.

■ **VANDA**
Veckomässa: fre 1.3. kl. 14 i Folkhälsanhuset, Dickursby. Anu Paaavola.
Högmässa: med konfirmation sö 3.3. kl. 9.30 i Helsing kyrka S:t Lars. Sjömansrolägrets konfirmation. Anu Paaavola, liturg, Kaj Andersson, predikant och konfirmator, kantor Iina Katila, ungdomsledare Daniela Hildén, projektteolog Jona Granlund.
Ingen högmässa: sö 3.3. i S:t Martins kapell.
Familjecafé: i samarbete med i Dickursby kyrka.
ViAnda-kören: övar ti 5.3. kl. 13.15 i Dickursby kyrka.
Veckomässa: ons 6.3. kl. 8.30 i Dickursby kapell. Anu Paaavola.
Familjecafé: to 7.3. kl. 9-12 i Dickursby kyrka, bakre delen av kyrkosalen. Kaffe med dopp. Kontaktperson Alexandra Blomqvist tel 050 566 8266.

RASEBORGS PROSTERI

■ **BROMARV**
Sö 3.3 kl. 13: Högmässa, Weckström, Salminen, Lindgård, kyrkokören, kyrkkaffe

■ **EKENÄS**
Högmässa: sö 3.3 kl.10, M.Cleve, N.Burgmann.
Nallegudstjänst: sö 3.3 kl.16 i kyrkan, A.Lindström, N.Burgmann, C.Knuts.
Kyrkoherdens kolumn: to 7.3 kl.19 i förs.h. Gäst: Författaren Ulla-Lena Lundberg.
Övrigt: Se utförlig veckoanons i tidn. VN samt på www.ekenas-forsamling.fi

■ **HANGÖ**
Sö 3.3 Musikmässa i kyrkan kl. 18: A-S. Nylund, R. Näse. South Point Gospel medv.
To 7.3 Andrum i kyrkan kl. 8: T. Sjöblom, R. Näse.
Sö 10.3 Högmässa med konfirmation: i kyrkan kl. 12.
Det finns några platser kvar på församlingsresan till Lettland 26-29.4., mera info från pastorskansliet tel: 019-2630620.

■ **INGÅ**
Sö 3.3, 3 sön i fastan, kl 10.00: Högmässa i Ingå kyrka. Torsten Sandell, Svante Forsman.
Ons 6.3 kl 12.30: församlingsträff i församlingshemmet för pensionärer och daglediga. May Lindström, Eeva Makweri.
Ons 6.3 kl 17.00: Emma-café i ungdomshuset. Solveig Björklund-Sjöholm.
To 7.3 kl 18.00: kyrkofullmäktige sammanträder i församlingshemmet.

■ **KARIS**
Högmässa: Sö 3.3 kl. 10 i S:ta Katarina kyrka. Raunio; Söderström.
Tisdagens mission: Ti 5.3 kl. 14-16 i Servicehuset.
Onsdagsträff: On 6.3 kl. 13-15 i Församlingshemmet. Gäst: Marina Grotell från Sjundeå hembygds-museum. Tag med leksak från barn Domen. Voxmix uppträder. Andakt, servering, lotteri.
Kvällsbön i fastetiden: On 6.3 kl. 19 i S:ta Katarina kyrka. Terlinden. Tema för kvällen: Framtid.
Andakt: To 7.3 kl. 14 i servicehuset, Raunio; Söderström.

■ **SJUNDEÅ**
Mässa: sö 3.3 kl. 12 i kyrkan, Maria Venhola, Hanna Noro. Kantor Hanna Noro välsignas till tjänsten, barnkören deltar. Kyrkkaffe i församlingshemmet efteråt.
Bönegruppen: to 7.3 kl. 18 i Capella, Gun Venäläinen.

■ **SNAPPERTUNA**
Sö 3.3. kl 12: Högmässa Weckström/Nygård
Ti 5.3 kl 9.30-11: familjekafé i Langansböle
ob 6.3 kl 16.30: barnklubb i Langansböle
to 7.3 kl 18-21: ungdomskväll i Langansböle
to 7.3 kl 19: övar kören i prästgården

■ **TENALA**
Sö 3.3 kl. 10: Högmässa, Weckström, Lindroos

REGION 2

ÄBOLANDS PROSTERI

VÄSTÄBOLAND
Pargas församlingssdistrikt: Sö 3.3. kl 12: Högmässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
On 6.3. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Grönqvist.
Nagu kapellförsamling: Sö 3.3. kl 11: Högmässa i kyrkan, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling: Sö 3.3. kl 11: Högmässa i kyrkan, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling: Sö 3.3. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling: Sö 3.3. kl 11: Gudstjänst kyrkan, Vuola

ÅBO
to. 28.2 kl. 9.30: Familjecafé i Aurelia (2 vån.)
kl. 18.30: Kyrkokörens övning i Aurelia (3 vån.)
kl 19: Veckomässa i Skarpskyttekapellet, Westergård
fre. 1.3 kl 19: Filmvisning i Aurelia (3 vån.) "Hunger Games". Fritt inträde, frivilliga bidrag till insamlingen Gemensamt ansvar kan ges.
lö. 2.3 kl 11.30-13: Kyrkans barn timme (4år -) i Aurelia (2 vån.)
sö. 3.3 kl 12: Högmässa i Domkyrkan, Mullo (pred), Audas (lit), Danielsson. Kyrkkaffe efter högmässan i sakristian.
må. 4.3 kl 14: Missionskretsen samlas i Aurelia (3 vån.)
ti. 5.3 kl 18: Lovsångskören övar i Aurelia (1 vån.)
kl 19: Lovsång och förbön i Aurelia (1 vån.), Lars Julin: Jesus - onskans besegrare.
ons. 6.3 kl 10-12: Familjecafé i Papinholma församlingshem (Kärjäkalliontie 4, Kustö)
kl 11: Förböngruppen samlas i Aurelia (3 vån.)
kl 12: Frukostklubben för herrar på Svenska Klubben (Aurag. 1). Eva Österbacka: Stöd till barnfamiljer: förebygger det framtida utslagning?
kl 13-15: Café Orchidé i Aurelia (1 vån.) Kärlek till nästan - Pia Prost berättar

Som fadder är du oersättlig

Nya faddrar behövs

Finska Missionssällskapet behöver nya faddrar till skolelever i Senegal och Etiopien. Fadderstödet ger barn från fattiga familjer möjlighet att gå i skola.

Fadderstödet är 25 €/månad.

Som fadder gör du en konkret insats för en annan människa.

Mer info på tfn 0207127 266 eller på www.finskamissionssallskapet.fi

Tillstånd: 2020/2012/2695 för 2013-2014/27.9.2012/Polisstyrelsen
Tillstånd: 2012/6893 för 2013/27.8.2012/Ålands landskapsregering.

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

PSALTARPSALMER

Körsång på fyra språk

Pariskören Chorus 14 ger sin första konsert i Finland lördag 2 mars. Temat för konserten är psaltarpsalmer och kören uppträder tillsammans med Hämäläis-Osa-kunnan Laulajat.

Körerna framför ett urval tonsatta psaltarpsalmer på svenska, finska, tyska och estniska. Bland tonsättarna finns bland andra Heinrich Schütz, Felix Mendelssohn och Cyrillus Kreek.

Konsert lördag 2 mars kl. 18 i Olaus Petri kyrka (Minnervagatan 6, Helsingfors).

kl 13.30-15: Café aderton (åk 3-6) i Aurelia (2 vän.)
kl 17: Gudstjänstgrupp ettans möte i Aurelia (3 vän.)
kl 18: Tyst meditation i Aurelia (1 vän.)
kl 18.30: S:t Karins gudstjänstgrupps möte i S:t Karins kyrka.
to. 7.3 kl. 9.30: Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
kl. 18.30: Kyrkokörens övning i Aurelia (3 vän.)
kl. 19: Veckomössa i taizéstil i Skarp-skyttekapellet, Westergård

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
3.3 Tredje söndagen i fastan.
Högmässa: kl 12 i Hammarlands kyrka.
Nattvardsgudstjänst: kl 13.30 i Hammargården. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan.
7.3 Herrlunch: kl 12 i Catharinagården.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 3.3 kl. 13.00:
Cafégudstjänst i Sunds församlingshem. Präst: Juanita Fagerholm-Urch.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
Fre 1/3 19.00: Karasamling i Församlingshemmet, gäst: Harry Norrback.
Lö 2/3 14.00: Pysselcafé i Församlingshemmet.
Sö 3/3 13.00: Högmässa i Kyrkan, Guy Kronqvist, Katri Lax. (Obs. tiden!)
Ti 5/3 13.00: Harrström sjömansmissionssyfoering hos Margareta Sand.
On 6/3 13.00: Vänstuga/träff för dagliga i Församlingshemmet.
To 7/3 13.00: Molpe missionssyfoering i Bykyrkan.
Lö 9/3 18.00: Sångkväll för Gemensamt Ansvar i Kyrkan, medv. Gun Korsbäck-Orre, Kyrkokören dir. Deseré Granholm, Marianne Liljeström, Ebba Carling, Cay-Håkan Englund m.fl.

KRISTINESTAD

GUDSTJÄNSTER
Kristinestad: sö 3.3 kl 12 Gudstjänst, Eklöf, Rune Östman, Martikainen
Lappfjärd: sö 3.3 kl 10 Högmässa, Eklöf, Per-Ole Hjulfors, Martikainen
Sideby: sö 3.3 kl 18, Högmässa, Eklöf, Martikainen
ANNAN VERKSAMHET
Bibelsamtal: sö 3.3 kl 18 i Lappfjärds förs.hem med Bror Vikfors
Missionsstuga: on 6.3 kl 13 i Krs förs.hem
Ekumenisk bönensamling: 7.3. kl 19 i Kaskö kyrka

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi

KONSERT BORGÅ

Klezmermusik i domkyrkan

Fem klezmermusiker ger konsert i Borgå domkyrka lördag 9 mars klockan 18. Gruppen består av **Laura Airola** (violin), **Daniel Shaul** (oboe, klarinett, sång), **Benjamin Hirschovits** (violin), **Ilkka Heinonen** (bas, sång) och **Eva Jacob** (dragspel).

Klezmermusiken härstammar från judisk folkmusik från Öst- och Centraleuropa. Nutida klezmer är också influerad av både jazz och österuropeisk och romsk folkmusik.

resa. Anders Lundström, "Byastämman", Kurt Gref, Rodney Andrén. Lotteri anordnas till förmån för Gemensamt Ansvar, lotterivinsten tas emot med tacksamhet.
Taxitidtabell för pensionärsamlingar: Ingves buss: kl 11.50 Vassor, kl 12.10 Kuni. Taxi Lahtinen; taxi 1: kl 12.00 Koskö, kl 12.15 Petsmo, kl 12.20 V-Hankmo. Taxi 2: kl 12.00 Ö-Hankmo, kl 12.20 Funisgården.
Kvinnocafé: on kl 19-21 i fh. "En pilgrimsvandring i Spanien", Elisabeth Nyland.
Församlingkretsens årsmöte: to 7.3 kl 18 i ds.

MALAX

www.malaxforsamling.fi
Lördagsfrukost: lö 2.3 kl 10 i Socken. Dagens gäst är Harriet Harf, som berättar om seniöräldgövnig och Gemensamt Ansvar insamlingen.
Högmässa: sö 3.3 kl 10 i kyrkan. Kyrktaxi. Norrback, Katri Lax.
Missionssyfoeringen: ti 5.3 kl 13 i KH och to 7.3 kl 13 i FH.
Sångarna: övar on 6.3 kl 12 i KH.
Innebandymatch i Pixnehallen: on 6.3 kl 16 mellan Replot-Malax, åk 4-6.
Johan Fagerudd: med föreställningen "Anteckningar under dagar av sorg" ti 12.3. kl 13 i KH.

PETALAX

Högmässa: sö 3.3 kl 11 Englund, Kahlos, taxi
Syfoeringen: ons 6.3 kl 13
"Gammlal och ung kom och sjung": sö 10.3 kl 18 Vi sjunger psalmer av Anders Frostenson till förmån för Gemensamt Ansvar, servering, taxi.

REPLIT

Vi över 60: i Replot försh. idag kl. 13. Jarl Nystrand berättar om frandet på fastlagsstidagen i Björköby, filmförevisning.
OBS! Inga körövningar: idag (28.2).
Vinterskriftskola: i Replot försh. lö kl. 10-13
Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh.
Högmässa: i Björkö kl. 12.30. Kaski, Wargh.
SOLF
Koralkör: sö kl. 9.
Gudstjänst: sö kl. 10. Audas-Willman, Brunell, koralkör. Gudstjänstens radierars och sänds kl. 13.03 i radio Vega.
Söndagsskola: sö kl. 10.
Måndagssamling: må kl. 13.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Kärnträff-temafrukost för kvinnor: lö 2.3 kl. 9.30 i stora förs.salen, Skolhusg. 28. Camilla Westermark: Vandrigen till Santiago de Compostela. Pris 7€.

ders Kronlund, Kajsa Dahlbäck.
Morgonbön: to 7.3 kl. 9, Gunnar Särs, Dan Andersson.
Monologen "Anteckningar under dagar av sorg": framförs av Johan Fagerudd 7.3, 9.3 o 22.3 kl. 19 i Tref.kyrkans krypta. Förhandsboken. tfn 040 776 4638. Pris 10€ (inkl. kaffe).
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm, David Oliver, Heidi Orori.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Siv Jern, Kajsa Dahlbäck. Kyrkkaffe.
SUNDOM KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Gunnar Särs, Dan Andersson.

VÖRÅ

Vörå
Fr 1.3. kl. 13: Nattvardsgång i Pens.cen-tret. T Klemets, Granholm
Sö 3.3. kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. T Klemets, Granholm
Må 4.3. kl. 17: Bibelstudiesgrupp i Prostgården. Nyman. Välkommen med!
On 6.3. kl. 13: Missionsringen i Fh. Nyman.
On 6.3. kl. 19: Läsmöte i Arvidsgården för Lomby och Bergby. T Klemets, Granholm.
To 7.3. kl. 19: Böhnehusföreningens årsmöte i Bertby bönehus. Andakt T Klemets.
Oravais
Sö 3.3. kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. T Klemets, Granholm.
On 6.3. kl. 19: Läsmöte hos Eila och Stig Damlin, Kesksiv. 606. I. Klemets, K. Streng
Maxmo
Sö 3.3.2013 kl. 18: Kvällsgudstjänst i kyrkan. Rune Fant, Bäck.
On 6.3. kl. 13.30: Missionssymöte i Fh. Bäck.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
To 19: Karabön i församlingstugan.
Fr 20: Stugokväll.
Sö 10: Högmässa, Granlund, Johansson.
-14: Sammankomst i Punsar bönehus, Elis Snellman.
Ti 18: PoP-klubben i församlingstugan.
-18.30: Bibelsits i Henriksborg, A Häggblom.
On 13.3.2013
-12: Lunch för daglediga i Henriksborg

folkhälsan
kompetens – engagemang – omsorg

Välkommen med på
rekreationsdagar
för närståendevårdare.

Dagarna ordnas den 16-19.4 2013 i Vårdshuset Onnola som ligger vid Tusby träsk.

Vi erbjuder samvaro med andra närståendevårdare, möjlighet att tillsammans med en ledare röra på kroppen och knoppen både inomhus och utomhus samt övrigt program.

Deltagaravgiften är 90 €. Sista anmälningsdag är 20.3 2013 och anmälningarna går till Jonna Skand, tfn 09 315 5537, jonna.skand@folkhalsan.fi eller Kristina Jansson-Saarela, tfn 09 2340 2540, kristina.jansson-saarela@evl.fi som också ger mer information om programmet.

Arrangörer: Folkhälsans Förbund och Helsingfors kyrkliga samfällighet med stöd av RAY.

se också folkhalsan.fi/narstaende

(7€). Gäst cancerskötare Christine Kung. Anmäl senast 8.3 till tfn 0403 100 454.
-19: "Anteckningar från dagar av sorg" i Henriksborg. Johan Fagerudd tolkar C.S.Lewis. Avgift 10 €. Kontakta diakonin ifall avgiften känns övermäktig. Arr. Esse församling och Folkhälsan i Esse.

JAKOBSTAD

Lö 19: In da house i FC ungd.utr. Se ungbloggen.fi.
Sö 11: Gudstjänst med små och stora på Pörkenäs, Salo.
12: Högmässa i kyrkan, Turpeinen, Södo, Pedersöre församlings manskör, dir. Nils-Oscar Frantz.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Martti Vähäkangas.
18: Fokus i FC. "Förkastelse", Gudrun Enkvist.
Må 13: Samling på Världsdagen i Betaniakyrkans festvåning.
To 12: Öppet Hus för daglediga i FC inleds med lunch kl. 12. Pris: 8 €. Pro-gramstund kl. 13.
18: SLEF:s missionsafton i FC.

KRONOBY

Högmässa: sö 10.00, Norrback, Elfolk-Lasén, Ingemar Byskata, flöjt, Libäck-Huggare-Norrparas läsl. Efteråt församlinglunch i fh.
Samtalsgruppen för män: ti 18.00 i lilla salen
Musikleks: on 9.30 i fh

LARSMO

Sö 3.3 kl. 10 Högmässa: Lassila, Wiklund, musik Michael Ford. Kyrkvård: Fin-näs, Västerby.
Ons 6.3 kl. 18.30 Klubbedarsamling: i Xodus.
To 7.3 kl. 19 Dagklubbeföräldramöte: i församlingshemmet. Johan Klingenberg medverkar.
Lördag 9.3 kl. 10 - 17 "Temadag om förbön": i Larsmo församlingshem. Medverkande Gunnar och Liisa Weckström. Närmare uppgifter om dagen finns på församlingens hemsida och på pastorskansliet. Anmälan om deltagande till pastorskansliet, tel. 728 1555 eller larsmo.forsamling@evl.fi senast tisdag 5.3, (för matens skull, 10 e lunch, kaffe).

NEDERVETIL

Gudstjänst: sö 12, Norrback, Kentala.
Bibelstudium: sö 18, Boris Salo, pensionärskören.
Symöte: on 13, Ulla Mattson medv.

NYKARLEBY

Gemensamt Ansvarkväll 8.3: fh kl 18, Birgitta Lindell berättar om Kambodja, kl 20 konsert: kyrkokörerna o solister.
NYKARLEBY
Sö kl 10 Gudstjänst: i kyrkan, Holmberg, Forsman.
Må 13 Missionssyfoering: fh -kl 18 Kenyamission: fh, Karin Nygård
To kl 13 Samtalsgrupp för män: fh
MUNSALA
Sö 12 Gudstjänst: Holmberg, Lönnqvist.
On kl 13.30 Symöte: i prästg.
To kl 18.30 Cancerföreläs: fh, anmäl 040 5287992 före 3.3
Fredagslunch 8.3 kl 11-13: fh, Birgitta Lindell, tema Kambodja
JEPPÖ
Sö kl 10 Högmässa: Sandvik, Lönnqvist.
Ti kl 18.30 Face to Face: i fh. Gäst: Hördis Förars.

Sö 10.3 Missionslunch: i fh efter fam. gudstj. Potatis, kalops, sallad, kaffe o kaka. Pris: 8 €, barn 5 €, >3 år gratis. Anmäl: pastorskansli 7642153 el. Astrid 050 3688554 senast 6.3.

PEDERSÖRE

Andakt: To 17.30 i Pedersheim, Källby fridsförening
Ungdomssamling: Fr 20 i Forsby bykyrka
Missionsstugan: Lö 12-15 öppet, OBS! Inkomster under MARS går till kyrkbygge i Karatusa, Sibirien
Gudstjänster:
- Sö 10 i kyrkan, lit. Eriksen, pred. Häggblom, kantor Nyholm, textläsare Yvonne Löf, dörrvärdar Lövo
- Sö 14 med söndagsskola i Forsby bykyrka, Häggblom, Nyholm, servering, efteråt årsmöte
Sammankomst: Sö 15 i Flyngängens bönehus, Staffan Snellman
Symöten:
- Må 13 i Bennis kyrkhem, Agneta och Kurt Cederberg
- Ti 13 i Lövo bönehus
- Ti 13.30 i Bulderbackgården
- To 7.3 kl. 13.30 i Källby bönehus

PURMO

Läsmöte i Ävist: idag to kl 19.30. Khden berättar om en resa till Haiti.
Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan. Khden, R Blomqvist.
Barnens sportlovsdag sö: Pulkdag för hela familjen i Ävist. Kl.13 kort samling i bykyrkan o sedan ut i backen. Egen matsäck med (korv o dryck!).
Missionsgruppen Salamu: må kl 19.30 i Lilby förs.hem
TEMAKVÄLL: to 7.3 kl 19.30 i Prästgården. Ämne: Israel, Christer Olin
Parafoton: i Lilby förs.hem lö16.3 kl 19.30. Medv. Evans och Heidi Orori m.fl. Middag 30.-/par. Anmäl senast 11.3 till tel. 040-3100463 (sms ok).

TERJÄRV

Högmässa: sö 3.3 kl 10, khden, S. Smedjebacka, Kyrkokören.
Läsmöte: med Kyrkoby läslag i förs.h. sö 3.3 kl 14. Vårdar: Maire och Raymond Storränk.
Andakt och gemenskap: sö 3.3 kl 19 i Kortjärvi, B. Strengell.
Sorgegruppen: samlas on 6.3 kl 13, förs.h.
Läsmöte med Bredbacka läslag: i förs.h. to 7.3 kl 19 Vårdar: Aulikki och Hans Renlund.

<http://sanktjohannes.info>
3.3 kl 11.00 gudstjänst i Biblion. Kyrkkaffe, föredrag (HA).

FAMILJ

Tack för vänlig hägkomst på min födelsedag.
Christina Tuhkanen

KUNGÖRELSER

ÅRSMÖTES-KALLELSE

Förbundet Kristen Skolungdom r.f.
Förbundet Kristen Skolungdom r.f. kallar till årsmöte 23.3.2013 kl. 14 på Villa Carita i Mariehamn.
Föredragningslista finns på www.hostdagarna.fi.
Välkomna!

Annonsera i

Med en annons när du hela Svenskinland.

Du når oss på:
0400 012 390
050 329 4444, 050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi
www.kyrkpressen.fi

"Berörande teater med magisk slutscen"
— Vasabladet

En grupp människor är i nöd. En präst brottas med sitt samvete.

FRISTAD

"Fristad berör på djupet"
— Österbottens Tidning

AV TOM WILHELMS, REGI CARL ALM, I ROLLEN GÖRAN SJÖHOLM

TEATERSAMTAL LÖ 9.3 PÅ VASALLEN

Ett samtal kring pjäsen Fristad. Diskussion om möten med flyktingar. Föreställning kl 19, samtal kl 20.
Fritt inträde till teatersamtalet, servering.

I panelen: skådespelare Göran Sjöholm, kaplan Gunnar Särs, jurist Stina Hafrén m.fl. **Moderator:** regissören Carl Alm.

BILJETT KASSAN
Sandögatan 7 | Tfn 06 320 9330, må-lö kl 12-14.30 & 15-17
boka eller köp också på WWW.WASATEATER.FI

SPELAS PÅ VASALLEN 9.3, 13.3, 15.3, 16.3, 21.3 OCH 23.3.

En ark kommer lastad med kryddor

En ekologisk tavla av Noaks ark är bara ett exempel på det som producerats i slöjdgruppen i Kyrkslättssvenska församling.

Pepparkorn har blivit matförråd, klematisstammar bildar tak och elefanterna kåkar på foder gjort av torkad dill. Birgit Mattila är arkitekt och byggmästare för den finurliga arken som vaknat till liv på en fanerskiva.

– Jag ville göra något som kan väcka en tanke hos någon annan. Det behöver inte vara en religiös tanke. En av mina fyraåriga vänner funderade till exempel en lång stund över varför sköldpadan går neråt, säger hon. I Kyrkslättssvenska församlings slöjdgrupp, som träffas varannan lördag under vinterhalvåret, uppstår förutom ögonfröjd också praktiska föremål. De alster som tillverkas där kan bli lotterivinst eller säljas på något av församlingens evenemang. Slöjdgruppen står också för de dopljusstakar som alla barn får vid dopet.

För materialen står församlingen men deltagarnas påhittighet är välkommen. – Det har ju gällt att göra något av ingenting. Allt möjligt som jag hittade i naturen har jag använt. Arkens tak är gjort av stammar från mina klematisväxter.

Tavlan som församlingen ska ta hand om visar prov på många finurliga materiallösningar. Pepparkorn, stjärnanis, vallmofrön och plommonkärnor har för-

vandlats till arkens matförråd och gammal dill är gräs som elefanterna kan tugga på.

– En väninna har gett mig små krukor, dekorationsfjärilar och nyckelpigor som jag har använt på tavlan.

Idén till arken fick Birgit Mattila från en slöjdtidning men ursprunget var gjort i lera. Mattila bestämde sig för att använda de material som fanns i gruppen.

– En del av djurmodellerna fanns i tidningen, andra har jag gjort själv. Det var bara att rita ut på faner och börja säga. Inte visste jag att jag kunde innan jag provade.

I församlingens slöjdgrupp finns många uppmanande vänner som gott och väl kompenserar för det faktum att Mattila inte hade någon tidigare erfarenhet av slöjd.

– Före kursen hade jag bara gjort ett dockhus som var en byggsats. Där satt jag med pincett och limmade ihop pyttesmå delar och målade dem. Det var jätteroligt!

Slöjd är inte det enda hantverk som Mattila sysslar med. I församlingens måndagsgrupp som jobbar för mission knepar och knäpar hon med allt möjligt praktiskt. Ett av vårens alster är sockerfria bakelser – i stickat format.

– Men strumpor sticker jag inte mera så länge det finns någon annan som gör det. För Birgit Mattila är församlingen en viktig samlingsplats och en gemenskap som är guld värd.

– Den ger mig nya vänner och en samhörighet med dem. Och de söndagar jag inte orkar ta mig till kyrkan har jag ändå hört dagens ord i slöjdgruppen på lördag.

Sitt engagemang i församlingen förklarar hon mycket praktiskt.

– Det är visionen att vi kan hjälpa någon som behöver det som får mig att vara med. Man behöver göra så lite för att hjälpa någon. Att hjälpa handlar inte alltid om pengar. Det kan lika bra handla om att finnas till hands för att bära en tung kasse. Behovet finns överallt.

■ MIRA STRANDBERG

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

DEN DETALJERADE arken och dess djur föddes inom ramen för Kyrkslättssvenska församlings slöjdgrupp. Foto: Mira Strandberg/Västra Nyland.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam och rökfri jur.stud. önskar hyra lägenhet i H:fors. Ring Jonna, 0504010209

Köpes dödsbon och städas. 0400 – 430 518

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

KP
KYRKPRESEN

Minnen från kören

En höst beslöt jag mig för att börja sjunga i en kör i Matteus församling. Jag vågade gå dit för att jag hört att man inte behöver sjunga så bra för att vara med i en kyrkokör.

Jag gick upp för trappan i Matteuskyrkan till andra våningen. Jag kom in i en liten vit sal med en öppen spis. Kantor Helge Degerman hälsade oss välkomna. Helge Degreman kände jag till från musiken i Blomängens skola i Botby.

Jag berättade för kantorn att jag arbetat på Rundradion och tränat rösten på journalistlinjen i Svenska social- och kommunalskolan vid Helsingfors universitet. Jag var ivrig att sjunga – mina föräldrar kommer från Sibbo och där fanns skickliga sångare på begravingar.

Till höger om mig satt en medelålders dam och till höger om henne en flicka som arbetade på bio. Bredvid henne satt två pojkar, varav den ena just hade blivit vigd och beställt en Jaguar åt sig och bruden.

Flickan som arbetade på bio ville ge potatis från sitt eget grönsaksland i Botby åt kantorn. På det sättet ville hon tacka Gud. Vi började sjunga en sång med orden Dominae latimer. Sången steg och sjönk i rummet.

Någon gång senare bad Helge Degerman kvinnorna att ta körens jackdräkt på sig eller att komma svartklädd till körens nästa uppträdande i Kånala.

På den överenskomna söndagen trädde vi allesammans upp i Kånala kyrka. Jag stod framme i kyrkan. Körsången skulle radieras.

En tid senare skulle vi uppträda i Matteus kyrka. Vi stod under orgeln. Matteuskyrkan är enkel. Jag hörde tonerna stiga och sjunka. Människan kände sig liten i orgelbruset. Till slut fick vi en bönbok.

En gång när vi övade var diakonissan med. Vi hade dans i kyrkan, vilket var nytt.

Jag minns dagarna i kören med värme.

■ MARIANNE SKOGSTRÖM

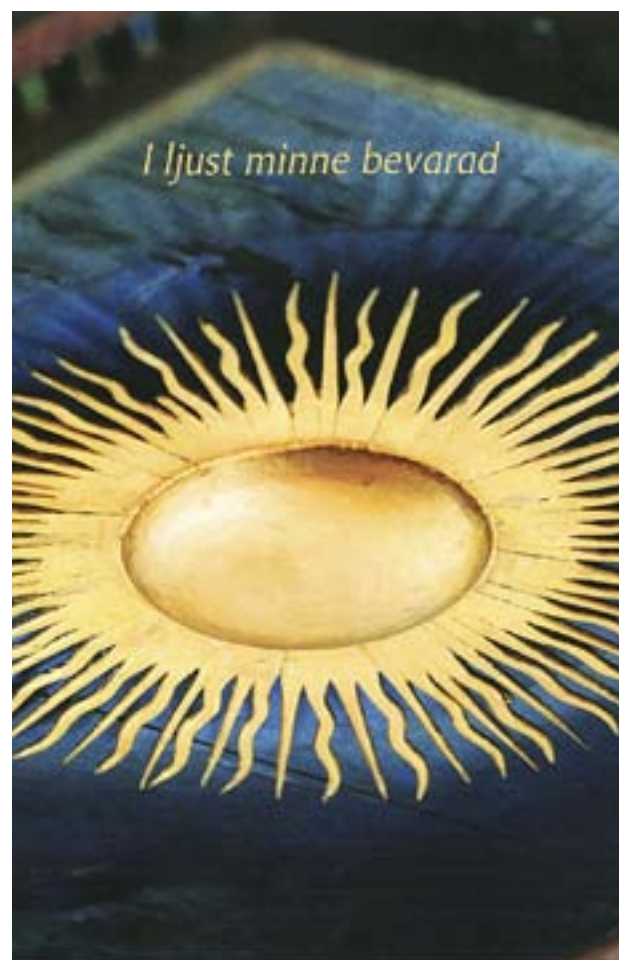
Med solen som tröst

Kondoleansadresserna från år 2006 i Karis svenska församling är nu i stort sett slut. Därför har styrelsen för St:a Katarina blomsterfond förnyat adressen, både dess utformning och ändamål. Man har beaktat behovet av både svensk- och finskspråkiga adresser.

Pärmbilden utgörs av evighetssymbolen solen och är en detalj från predikstolens tak i Karis kyrka. Pärmen har också fått texten: I ljus minne bevarad/ Lämmölä muistaen. Insidan är försedd med bibelversen "Jag vet vilka avsikter jag har med er, säger Herren; välgång, inte olycka. Jag skall ge er en framtid och ett hopp", Jeremia 29:11.

Intäkterna från kondoleansadressen går till diakoniverksamheten i Karis. Adressen säljs på pastorskansliet och hos lokala blomsterhandlare.

■ IRIS ERICSSON, ORDFÖRANDE

INKAST MATS BJÖRKLUND

Ambitiös eller girig?

FÖR NÅGRA veckor sedan råkade jag höra ett program om girighet i radion. Bland annat konstaterade man i mitt tycke lite väl lättvindigt att "företagande bygger på girighet". Företagare drivs av vinstbegär och därmed av girighet.

JAG GILLADE inte den här förenklingen riktigt. De flesta av oss godkänner att om man vill åstadkomma något i livet måste man ha ambitioner. Vill man bli bättre i sitt arbete, nå framgång som idrottare eller något annat måste man sträva framåt och uppåt. Vill man bli en framgångsrik företagare måste man på samma sätt ha ambitioner och de ambitionerna måste ta sig ekonomiska uttryck.

Man kan jämföra med en facklig löneförhandlare som eftersträvar bättre villkor för sina medlemmar. Det handlar inte om girighet utan om att vara ambitiös och göra ett bra jobb, låt vara att det mäts i ekonomiska mått. Både företagaren och löneförhandlaren kan lika väl som skådespelaren och idrottaren drivas av ambitionen att bli bättre, skillnaden är bara att för de två första mäts resultatet i pengar. Strängt taget är drivkraften ändå densamma. Det är med andra ord skillnad på att vara girig och på att vara ekonomiskt ambitiös.

MEN EFTER ett tag började jag tvivla på den här distinktionen. Sist och slutligen handlar det ju om att få ihop mer pengar i alla fall, oavsett vad jag väljer att kalla det. Är det jag väljer att beteckna som "ekonomisk ambition" ändå sist och slutligen bara en finare etikett för girighet? Vi säger ibland saker i stil med "jag kräver inte så mycket, jag vill bara ha det som andra har". Men är det faktiskt så enkelt?

OGH FÖR att dra tanken ännu ett steg längre; är de höga ambitionerna på andra områden i livet (idrott, arbete, politik, kultur med mera) också bara en annan form av girighet? Jag kan träna, arbeta eller engagera mig i samhällsfrågor av intresse och kärlek till konsten, men jag kan också göra det av själviska skäl: för att få synas, briljera och få mer inflytande. Varför är höga ambitioner på ekonomins område förkastligt medan höga ambitioner inom kulturens eller idrottens sfärer är positivt och lovvärt? Strängt taget är ju drivkraften bakom fenomenen densamma.

GRÄNSEN MELLAN sunda ambitioner och osund girighet verkar bero på vilka motiv jag har för mina ambitioner. Vad är det som driver mig? Vad driver dig?

Mats Björklund är far, make, troende och jordbrukare.

ISRAEL MÄRKNING AV VAROR

Kyrkans utlandshjälp fiskar i grumligt vatten

I en insändare i januari uttryckte jag min oro över att Kyrkans utlandshjälp har ställt sig till den brokiga skara politiska aktivister som till varje pris vill misstänkliggöra den judiska staten. Aaro Rytönen försvarar sig i Kyrkpressen den 14 februari med att han inte uppmanar till bojkott, utan endast märkning, av israeliska varor producerade i Judeen och Samarien. Det förblir dock en aning oklart varför det behövs en märkning av israeliska varor ifall den inte ska leda till några åtgärder. Förklaringen står hans samarbetskompanjon Sonja Vartiiala på organisationen Finnwatch för. Det var

"Är det så här Kyrkans utlandshjälp vill skapa en hållbar fred i Mellanöstern?"

hon som på KU:s räkning tog fram den ensidiga rapporten som krävde märkning av israeliska produkter från de omtvistade territorierna. På presskonferensen i Helsingfors i mars (HBL, 6.3 2012) som arrangerats av Kyrkans utlandshjälp säger hon rent ut: "Vi uppmanar till bojkott av produkterna."

Hur ska man förstå det-

ta? Är det kyrkans uppgift att blott märka de israeliska produkterna medan den inhyrda konsulten ska uppmana till regelrätt bojkott?

Kyrkans utlandshjälp försvarar sig gärna med att de samarbetar med israeliska fredsorganisationer för att få till stånd en rättvis och hållbar fred i regionen.

En närmare titt på Wikipedia om den israeliska "fredsorganisationen", Alternativ informationcenter, som fanns representerad på den omtalade presskonferensen i Helsingfors i mars tecknar dock en annan bild. Organisationen startades 1984 av aktivis-

ter från Det revolutionära kommunistpartiet och har genom åren haft kopplingar till kända terroristorganisationer. Bland raden av skandalösa uttalanden genom åren räcker det med att nämna det senaste, ett twitterinlägg från sammandrabbningarna i Gaza i november 2012 med en bild av två döda israeler under rubriken "stöd Gaza".

Frågan kvarstår, är det så här Kyrkans utlandshjälp vill skapa en hållbar fred i Mellanöstern?

TOMAS SANDELL
Helsingfors

ERSÄTTNINGSTEOLOGI

Vi är endast inympade

Läste i Bo-Göran Åstrands sakliga och balanserade svar i spalten Våga fråga 21.2 att många kristna fortfarande omfattar ersättningsteologin. Det är verkligen upprörande att kristna inte gjort upp med den läran, trots Förintelsen i det kristna Europa! Det är klart att ersättningsteologin är en orsak till antisemitism. Om man tror att Gud förkastat judarna till förmån för församlingen blir konsekvensen lätt att det är fritt fram att förfölja judar. Kyrkan har i århundraden sagt sig vara det "andliga Israel". Särskilt Gregorius I (påve 590-604) bidrog till ersättningsteologin, en teologi som alltså säger att Gud har gett upp sitt frälsningshistoriska projekt med judarna och ersatt det gamla gudsfolket med kyrkan. Även Luther var en ersättningsteolog som nazisterna gärna citerade.

Man frågar sig hur ersättningsteologerna läste och läser Skrifterna. Gud tar inte tillbaka sin kallelse, står det tydligt i Rom. 11:29. I samma kapitel, vers 2, sägs att Gud inte har förskjutit det folk som han en gång utvalt. Det står mycket om Guds trofasthet i Bibeln. Paulus skriver dessutom i Rom. 9:4-5 "De är ju israeliterna, som har fått söners rätt, härligheten, förbunden, lagen,

"Det är klart att ersättningsteologin är en orsak till antisemitism."

gudstjänsten och löftena, de har fäderna, och från dem kommer Kristus som människa". Judarna, Guds ögonsten (Sakarja 2:8) har förföljts i århundraden. Som kristna är vi endast inympade i det äkta olivträdet och ska inte förhäva oss över de andra grenarna, Rom. 11:18.

Den som blev intresserad av frågorna i KP nr 8 kan läsa vidare i Sven Reichmanns bok "Judarna, Det nya förbundets folk". Reichmann tar bestämt avstånd från kyrkans självgodhet: att ha tagit till sig all nåd och alla löften som gällde Israel. Boken handlar om Guds historiska frälsningsplan och är så intressant att Anita Sarlin självvalt översatte boken till hebreiska. Anita hade tjänstgjort i Jerusalem i över 30 år för Finska missionsällskapet.

REGINA KREANDER
Grankulla

Vi gör smaklig husmanskost av när- och lokalproducerade livsmedel.

Vår lilla lantliga gårdsbutik har läckerheter till vardagen och fester.

Läs mer:
www.handelmannscafe.fi
Spjutsundsvägen 103,
01190 Box, tfn. 050 59 24 255

Berätta nyheterna för alla!

Har du tänkt på att med en annons i **KYRKPRESSEN** når du hela Svenskfinland på en gång? Lämna in din annons utan extra kostnad via webben på www.kyrkpressen.fi

Henrika Öst & Henrik Knutsson
18.5.2012 Ekenäs

Varmt tack till personalen på vilohemmet Solstrålen för den goda vården av vår kära gammelfarfar Bengt. De anhöriga

Etta i östra centrum, kokvrå, fin utsikt. Hyra: 600 €
Tel: 040-1234567/Bo

Vår kära **son** född 15.10.2012. Hfors stolta föräldrar Henrika och Henrik Knutsson.

Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
annons@kyrkpressen.fi
(09) 6126 1550

KP
KYRKPRESSEN

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

BANTAD LAGFAREN

"Börjar man kanske på det hållet (rikskyrkan) fråga sig om Borgå stifts övriga anställda är fullt sysselsatta?"

Stig Kankkonen i KP:s månadsblogg om att lagfarne assessorn ersätts med en 80 procentare.

INTOLERANT LUTHER

Vad ska vi med Luther?

I år, 2013, har det tyska Lutherdecenniet till exempel temat "reformation och tolerans" med underrubriken "ekumenisk gemenskap utan nationell eller konfessionell begränsning". Och som

många vet var tolerans inte Martin Luthers mest framträdande egenskap. Frågan är vad vi har Luther till i dessa tider inte bara av ekumenisk anda utan även samförstånds-sökande över religionsgränserna?

Brita Häll skriver om Luther i Kyrkans Tidning

Insnöad på allt möjligt

Ewert Gustafsson hoppas att han snart blir färdig med sin prästutbildning. – Min gradu ska handla om psalmer.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Ålänningen och mariehamnaren **Ewert Gustafsson** är Kyrkpressens bloggare under mars månad. Han är en kyrklig mångsysslare som prövat på så gott som alla jobb en församling kan bjuda på. Senast på jobbet som diakoniarbetare i Jomala.

Vad har du tänkt blogga om?

– Det blir kanske en kobblogg och en loggbok från skärgårdskommunen Brändö där jag sökt jobb som predikobiträde. Eller så kan det bli om min ångest inför min teologiska progradu-avhandling som ska handla om psalmer. Möjligen kan det bli något om mina konfirmander på Brändö och Kumlinge.

Både kortare funderingar och längre om allt möjligt. Det kan bli svårt att hålla en röd tråd tror jag. Det blir väl filosoferande på skärgårdsfärjan blandat med ensamhet i stormen på en klippa i havsbandet.

Det kan bli om studier och om någonting som någon sagt, kanske en predikan eller andaktstanke för söndagens text. Jag har aldrig bloggat tidigare så det blir en helt ny utmaning för mig. Jag tror inte det blir inlägg varje dag men man kan ju inte veta hur inspirerad jag blir av det här. Eller om jag drabbas av skrivkramp.

Vad har du för intressen eller hobbyer?

– Scouting, musik och så är jag insnöad på passagerarfärför och kryssningsfartyg i Östersjön. Jag borde fotografera mera men gillar inte riktigt det digitala ännu.

ATT ÅKA färja är det ultimata avkopplingsalternativet tycker Ewert Gustafsson. FOTO: TINCA BJÖRKE

Vilken sorts musik tycker du om?

– Jag lyssnar på all slags musik. Beror på humör. Men dansband är den stora favoriten. Det kommer nog mer om det på bloggen. Jag spelar slagverk, piano, gitarr, saxofon och försöker lära mig dragspel och alla andra instrument som ger ljud ifrån sig.

På vilket sätt är du insnöad på passagerarfärjor?

– Mina färjor ja... jag vet vart gamla Viking- och Siljafär-

”Folk vet att jag studerar till präst så det blir ofta kommentarer om jag rör mig på krogen.”

Ewert Gustafsson

for har tagit vägen och vad de heter i dag. Jag försöker följa med deras äventyr fram och tillbaka över världen. På nätet finns ett forum som heter *Landgången* där sjöfart diskuteras, det följer jag med. Sedan tycker jag om att åka färja, det är det ultimata avkopplingsalternativet. Jag var exempelvis nere och tittade på då Vikings nya färja *Grace* anlöpte hemmahamnen för första gången.

Nu ska jag testa dina kunskaper. Jag jobbade på Viking 6 i mitten av 70-talet, var finns hon nu?

– Hon hette senast Sardegna Bella och gick nere i Grekland. Jag har för mig att hon högs upp i början av 2000-talet.

Du har haft många olika jobb, vad har du tyckt bäst om?

– Alla jobb har haft sina plus

och minus. Jag har fastnat för kyrkan och blivit där så det har väl varit det mest intressanta. Alla mina jobb har haft med människokontakt att göra. Jag tror inte att jag skulle trivas på kontor där man möter samma människor alla dagar. Men mitt drömyrke är fortfarande busschaufför.

Kan du berätta något mer om din pro gradu-avhandling?

– Min gradu ska handla om psalmer. Ett mycket trevligt ämne att snöa in sig på. Den är på gång och har varit så länge, men nu borde jag göra den klar. Men då väljer man att börja blogga i stället. Tänk om man satt samma antal bokstäver i gradun i stället!

Du kör också taxi. Vad får du ut av det?

– Det blir ofta fina och vik-

tiga samtal med kunderna. Jag brukar säga att jag sitter framme och predikar och kunden sitter bak och ber.

Jag har hört att du brukar gå på krog. Hur går det ihop med prästyrket?

– Det är väl bättre att sitta på krogen och tänka på kyrkan än att sitta i kyrkan och tänka på krogen, tycker jag. Men allvarligt talat så är det ju på krogen som de allvarliga samtalen förs. Kanske kyrkan borde börja inrätta tjänster för krogpräster?

Folk känner igen mig och vet att jag studerar till präst, så det blir ofta kommentarer om jag rör mig på krogen. Visst ska vi finnas på andra ställen också, men en ung person kanske har lättare att komma och prata med någon i ens egen ålder. Och så träffar man ju också sina gam-

www.kyrkpressen.fi

Fröken hade förhöri i religionskunskap och frågade vem som rev Jerikos murar. Olle, som satt och halvsov när han fick frågan, svarade förskräckt: Ja inte var det jag i alla fall!

la konfirmander som kanske vill byta några ord med en. Fast vissa går också i krogkar runt en.

Sitter man på krog så blir man lite av en kyrkans informationstjänst ibland. Man får svara på frågor om hur man gifter sig och varför man ska döpa sina barn.

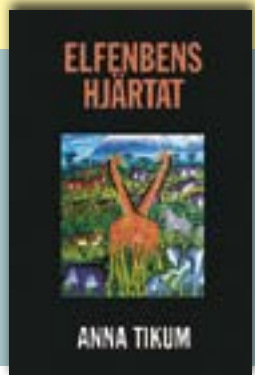
Hur gick det till när du blev kristen eller har du alltid varit det?

– Jag lever på min barn-domstro. Den växer sig hela tiden starkare. Jag har aldrig blivit omvänd eller kanske rättare sagt – jag är omvänd från början. Genom barn-domens böner och sånger fick jag en ”förförståelse” för vad Gud är, en övertygelse bortom orden.

ELFENBENSHJÄRTAT

Anna Tikums omtyckta och omtalade debutbok *Elfenbenshjärtat* är en självbiografisk skildring om ett förlorat barndomsland. Anna är fem år när Tanzanias röda sand byts ut mot ett vinterkallt Finland.

...utan tvivel höstens mest gripande och sympatiska bok.
Borgåbladet

Nu till specialpris!
21,90 (normalpris 28,90)
Erbjudandet är i kraft till 30.3.

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi

Fontana Media